

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE

NÁRODOHOSPODÁRSKA FAKULTA

Evidenčné číslo: 101006/B/2019/36100139013732868

ZDROJE FINANCOVANIA PODNIKATEĽSKÝCH SUBJEKTOV

Bakalárska práca

2019

Mónika Szilvási

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
NÁRODOHOSPODÁRSKA FAKULTA

ZDROJE FINANCOVANIA PODNIKATEĽSKÝCH SUBJEKTOV

Bakalárska práca

Študijný program: Financie, bankovníctvo a investovanie
Študijný odbor: Financie, bankovníctvo a investovanie
Školiace pracovisko: Katedra financií
Vedúci záverečnej práce: Ing. Alena Bašová, PhD.

Bratislava 2019

Mónika Szilvási

Pod'akovanie

Na tomto mieste by som sa chcela pod'akovať mojej vedúcej bakalárskej práce Ing. Alena Bašovej, PhD. za odborné usmernenie, za cenné rady a pripomienky pri písaní bakalárskej práce.

ABSTRAKT

SZILVÁSI, Mónika: *Zdroje financovania podnikateľských subjektov*. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Národohospodárska fakulta; Katedra financií. – Vedúci záverečnej práce: Ing. Alena Bašová, PhD. – Bratislava: NHF, 2019, 53 s.

Cieľom záverečnej práce je poskytnúť teoretický základ k problematike zdrojov financovania podnikateľských subjektov a aplikovať na konkrétny podnik. Práca je rozdelená do 3. kapitol. Obsahuje 9 grafov a 13 tabuliek. Prvá kapitola je venovaná interným zdrojom financovania. V ďalšej časti sa charakterizujú externé zdroje financovania. Záverečná kapitola sa zaoberá aplikovaním teoretických poznatkov na danom podniku a interpretáciou vypočítaných údajov. Výsledkom riešenia danej problematiky je finančná analýza vybraného podniku.

Kľúčové slová: externé zdroje, interné zdroje, financovanie, úver, finančná analýza, finančné ukazovatele

ABSTRACT

SZILVÁSI, Mónika: Sources of financing of business companies. University of Economics in Bratislava. Faculty of National Economy; Department of Finance. – Thesis supervisor: Ing. Alena Bašová, PhD. – Bratislava: NHF, 2019, 53 p.

The aim of this work is to characterize theoretical background of sources of financing business companies, and apply theoretical knowledge to a selected enterprise. This work is divided into 3 chapters. It includes 9 charts and 13 tables. The first chapter is focused on internal sources of financing. In the next section is characterized the external financing sources. The final chapter deals with applying the theoretical knowledge on the enterprise, and interpretation of calculated data. The result of this work is the financial analysis of selected company.

Key words: external sources, internal sources, financing, loan, financial analysis, financial indicators

Obsah

Zoznam použitých skratiek	7
Zoznam tabuliek, grafov a schém	8
ÚVOD.....	9
Zdroje financovania podnikateľských subjektov	10
1.1. Typológia podnikov	11
1.2. Klasifikácia zdrojov financovania.....	13
1.3. Interné zdroje financovania.....	15
1.3.1. Financovanie zo zisku	16
1.3.2. Financovanie z odpisov	18
1.4. Externé zdroje financovania podniku.....	20
1.4.1. Vlastné externé zdroje	20
1.4.2. Cudzie externé zdroje	21
2. Ciele práce, metodika práce a metódy skúmania	33
3. Výsledky práce a diskusia	34
3.1. Základné informácie o spoločnosti	34
3.2. Súvaha spoločnosti v zjednodušenej podobe	35
3.3. Horizontálna a vertikálna analýza súvahy.....	36
3.4. Výkaz ziskov a strát	41
3.4.1. Analýza ziskovosti podniku	41
3.5. Analýza pomerových ukazovateľov.....	42
3.5.1. Analýza zadlženosti.....	42
3.5.2. Analýza rentability	43
3.5.3. Analýza likvidity	45
3.5.4. Analýza aktivity.....	47
3.5.5. Zhrnutie výsledkov finančnej analýzy.....	48
Záver	50
Zoznam použitej literatúry	51
Internetové zdroje.....	52

Zoznam použitých skratiek

ZI	Základné imanie
MSP	Malé a stredné podniky
v.o.s	Verejná obchodná spoločnosť
s.r.o.	Spoločnosť s ručením obmedzením
a.s.	Akciová spoločnosť
RK/VC	Rizikový kapitál/Venture capital
CP	Cenné papiere
VI	Vlastné imanie
DHM	Dlhodobý hmotný majetok

Zoznam tabuliek, grafov a schém

Grafy

Graf č. 1: Financovanie MSP podľa fáz životného cyklu podniku.....	31
Graf č. 2: Aké finančné zdroje ste využívali na začiatok svojho podnikania?.....	32
Graf č. 3: Vývoj obežného a neobežného majetku v období 2015 – 2018.....	36
Graf č. 4: Vlastné zdroje podniku Metrans /Danubia/ a.s.....	38
Graf č. 5: Cudzie zdroje podniku Metrans /Danubia/ a.s.....	39
Graf č. 6: Vývoj zisku v rokoch 2015 – 2018.....	42
Graf č. 7: Stupeň samofinancovania a stupeň zadlženosti.....	43
Graf č. 8: Vývoj rentability.....	45
Graf č. 9: Vývoj likvidity.....	46

Tabuľky

Tabuľka č. 1: Rozdelenie podnikov.....	12
Tabuľka č. 2: Profil spoločnosti.....	34
Tabuľka č. 3: Aktíva.....	35
Tabuľka č. 4: Pasíva.....	35
Tabuľka č. 5: Horizontálna analýza majetku.....	37
Tabuľka č. 6: Vertikálna analýza majetku.....	37
Tabuľka č. 7: Vertikálna analýza VI a záväzkov.....	40
Tabuľka č. 8: Horizontálna analýza VI a záväzkov.....	40
Tabuľka č. 9: Výkaz ziskov a strát v zjednodušenej podobe.....	41
Tabuľka č. 10: Stupeň samofinancovania a stupeň zadlženosti.....	42
Tabuľka č. 11: Ukazovatele rentability.....	44
Tabuľka č. 12: Vývoj likvidity v sledovanom období.....	45
Tabuľka č. 13: Vývoj ukazovatele aktivity.....	47

Schémy

Schéma č. 1: Finančné prostriedky podľa pôvodu.....	14
Schéma č. 2: Finančné prostriedky podľa prameňa.....	15
Schéma č. 3: Výkaz ziskov a strát, postup výpočtu čistého zisku resp. straty.....	16
Schéma č. 4: Tvorba nerozdeleného zisku.....	17
Schéma č. 5: Delenie úverov podľa času.....	22

ÚVOD

Podniky zohrávajú dôležitú úlohu v ekonomike, najmä malé a stredné podniky, ktoré prispievajú k výraznému hospodárskemu rastu tým, že poskytujú pracovné príležitosti pre veľký počet ľudí. Vzhľadom na hospodársky význam podnikov je podstatné skúmať možnosti, ktoré môžu využiť pri financovaní svojich činností.

Podnikateľ môže vybrať interné alebo externé zdroje na prevádzkovanie svojej firmy. Interné zdroje sú výhodnejšie pre nich v tom zmysle, že podnik nie je závislý na inom subjekte. Na druhej strane je ťažké financovať potreby len z interných zdrojov.

Napriek tomu, že si podniky môžu vybrať z viacerých finančných zdrojov, vo veľkej miere sa spoliehajú na bankové úvery. To platí predovšetkým pre malé a stredné podniky, ktoré majú obmedzený prístup k niektorým zdrojom.

Pre podnikov je dôležité vybrať tie najvhodnejšie interné a externé zdroje, lebo to má obrovský vplyv na jeho finančnú stabilitu, konkurencieschopnosť a dlhodobý rozvoj.

Táto téma je veľmi zaujímavá, s ktorou sa zaoberajú viacerí odborníci. Cieľom našej práce je podávať všeobecný teoretický a praktický základ o tejto problematike, ktorú rozoberáme v troch kapitolách. Charakterizovali sme jednotlivé interné a externé finančné zdroje, podľa toho ktoré sú viac rozšírené na Slovensku. Praktická časť je venovaná finančnej analýze konkrétnej spoločnosti Metrans /Danubia/ a.s.

Zdroje financovania podnikateľských subjektov

Podnik, ako základný prvok hospodárskeho systému, predstavuje v trhovej ekonomike aktívne hospodárske centrum, ktoré dlhodobo a s určitým rizikom, cieľavedome produkuje výrobky alebo poskytuje služby na krytie potrieb spoločnosti alebo jednotlivcov.¹ Pojem podnik je ťažko definovateľný. Jedno z najlepších a najpodrobnejších definícií znie napríklad: „Podnik je právne a ekonomicky samostatná, plánovito organizovaná hospodáriaca jednotka, produkováca výrobky a služby pre trh.“² Táto definícia vychádza z reálnych skúseností a zahŕňa aj základné znaky podniku. Podnik je vymedzený aj v Obchodnom zákonníku.

Základnými znakmi podniku sú:

- princíp kombinácie výrobných faktorov – v každej firme sa zaobstarávajú, kombinujú a využívajú základné výrobné faktory (práca, stroje, zariadenia),
- princíp hospodárnosti – interpretuje snahu podniku zabezpečiť čo najefektívnejší vzťah medzi inputom a outputom,
- princíp finančnej rovnováhy, čiže schopnosti podniku splácať svoje dlhy. Tento princíp sa prejavuje prostredníctvom likvidity podniku.³

V trhovom hospodárstve môžeme vyčleniť aj špecifické znaky podniku:

- princíp súkromného vlastníctva, ako jedinečného, neporušiteľného a prioritného vlastníctva,
- princíp autonómie vyjadruje slobodu a samostatnosť podniku,
- princíp rentability (ziskovosti), ako hlavného motívu podnikania a zároveň nutnej podmienky pre udržanie a rozširovanie podnikateľskej činnosti.⁴

K podniku patria veci, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré patria podnikateľom, a používajú sa na prevádzkovanie podniku.⁵

Pod pojmom podnikanie sa rozumie:

- sústavná činnosť vykonávaná samostatne,

¹ MAJDÚCHOVÁ, Helena – NEUMANNOVÁ, Anna. *Podnik a podnikanie*. 2.vyd. Bratislava: Sprint 2 s.r.o., 2014. 7.s. ISBN 978-80-89710-04-1.

² KOŠČO, T. – SZOVICS, P. – ŠEBO, A. – TÓTH, M. : *Podnikové financie*. SPU Nitra, 2006. s. 6. ISBN 80-8069-725-6.

^{3 4} MAJDÚCHOVÁ, Helena – NEUMANNOVÁ, Anna. *Podnikové hospodárstvo pre manažérov*. 2.vyd. Bratislava: Wolters Kluwer s.r.o., 2015. 16.s. ISBN 978-80-8168-169-1.

⁵ HOLUB, Dušan a kol. – *Základy práva pre ekonómov*. Bratislava: Wolters Kluwer s.r.o., 2016. 176.s. ISBN 978-80-8168-513-2.

- vo vlastnom mene,
- na vlastnú zodpovednosť,
- za účelom dosiahnutia zisku.⁶

Podľa definície podnikania v Obchodnom zákonníku môžeme konštatovať, že pojem podnikanie a pojem zisk sú vzájomne prepojené. V skutočnosti podnikanie nie je činnosť, ktorú vykonávajú len subjekty zamerané na tvorbu zisku, ale aj tretí sektor vykonáva činnosť, ktorá spĺňa znaky podnikania. Hlavným rozdielom medzi podnikateľským subjektom a neziskovým sektorom je, že v neziskovej organizácii zisk nie je možné rozdeliť medzi spoločníkov, ale má byť využitý na hlavnú činnosť.

1.1. Typológia podnikov

Poznáme veľký počet kritérií, podľa čoho môžeme jednotlivé podniky klasifikovať. Majdúchová a Neumannová, ako aj iní autori za základné členenie považujú:

- Právna forma spoločnosti – podnik živnostníka, podnik FO podnikajúcej podľa osobitných predpisov, podnik samostatne hospodáriaceho roľníka, v.o.s., k.s., a.s., s.r.o., družstvo, podnik zahraničnej osoby, štátny podnik,
- Podniky podľa charakteru výrobkov – podniky prvovýroby a podniky druhovýroby,
- Podniky podľa sektorov – primárny sektor (podniky prvovýroby, ako poľnohospodárske, lesné, ťažobné podniky), sekundárny sektor (stavebníctvo), terciálny sektor (obchod, doprava), kvartálny sektor (armáda, súdnictvo, polícia), kvintárny sektor (školsťvo, kultúra, zdravotníctvo),
- Podľa odvetví – odvetvia výroby a služieb,
- Podnik podľa technicko – organizačných charakteristík – typ výroby podniku, špecializácia podniku, koncentrácia aktivítu podniku a význam výrobného faktora,
- Podľa veľkosti podniku – mikro, malé, stredné a veľké podniky.⁷

⁶ Zákon číslo 513/1991 Z.z., § 2, ods. 1. Obchodný zákonník. Dostupné na: <https://www.lewik.org/term/5022/podnikanie-obchodny-zakonnik/>.

⁷ MAJDÚCHOVÁ, Helena – NEUMANNOVÁ, Anna. *Podnikové hospodárstvo pre manažérov*. 2.vyd. Bratislava: Wolters Kluwer s.r.o., 2015. 24-29.s. ISBN 978-80-8168-169-1.

Tabuľka č. 1 Rozdelenie podnikov

Kategória podniku	Počet zamestnancov	Ročný obrat (v mil. eur)	Ročná bilančná suma (v mil. eur)
Veľké podniky	250 a viac	> 50	> 43
Stredné podniky	50 – 249	≤ 50	≤ 43
Malé podniky	10 – 49	≤ 10	≤ 10
Mikro podniky	Menej než 10	≤ 2	≤ 2

Zdroj: Eurostat Statistics Explained: *Enterprise size*. . [online]. [cit.2019-03-01]. ISSN 2443 - 8219.
Dostupné na: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Enterprise_size.

MSP majú významnú úlohu pri rozvoji nášho hospodárstva i celoeurópskeho hospodárstva. Na základe údajov SBA malé a stredné podniky tvoria 99 % z celkového počtu podnikov v slovenskej ekonomike a zamestnávajú 75 % aktívnej pracovnej sily. Na základe tabuľky č. 1 môžeme konštatovať, že za MSP považujeme podnik, ktorý má menej ako 250 zamestnancov, jeho ročný obrat je menší ako 50 mil. eur alebo konečná bilancia nepresahuje 43 mil. eur.

MSP z pohľadu zdrojov financovania majú horšie postavenie ako veľké podniky. Ťažko získajú úvery od bánk. MSP môžu získať finančnú podporu od rôznych štátnych inštitúcií a zo strany fondov. Túto problematiku budeme rozoberať pri externom financovaní podnikov.⁸

Podnikateľské financie sú chápané v zmysle:

- peňažných prostriedkov – súvisia s krátkym časovým horizontom podnikateľskej aktivity,
- kapitálu – v súvislosti s dlhodobými zdrojmi financovania podnikateľskej činnosti,
- finančných zdrojov – najširšie poňatie zdrojov financovania podniku, formy v ktorých prichádzajú do firiem peňažné prostriedky v sledovanom období.

⁸ Slovak Business Agency: *Porovnanie podmienok podnikania MSP v krajinách strednej Európy*. [online]. [cit.2019-03-01]. 2018. Dostupné na: http://www.sbagency.sk/sites/default/files/porovnanie_podmienok_podnikania_msp_v_krajinach_strednej_europy.pdf.

Všeobecne podnikateľské financie definujeme ako „sústavu peňažných vzťahov, do ktorých subjekty podnikania vstupujú pri získavaní finančných zdrojov, pri ich alokovaní a viazaní v jednotlivých zložkách majetku, pri produktívnom využívaní tohto majetku a pri rozdeľovaní dosiahnutých výsledkov.“ Činnosti podniku majú dve stránky – vecnú (majetkovú) a peňažnú (finančnú). Z vecného hľadiska predstavuje činnosť podniku tok statkov (strojov, surovín, materiálu, hotových výrobkov) a skladá sa z troch hlavných činností: zásobovania, výroby a predaja. Tieto činnosti musia byť zabezpečené finančnými zdrojmi, takže peniazmi.⁹

1.2. Klasifikácia zdrojov financovania

Financovanie je proces získavania kapitálu. Pomocou kapitálu podnik hospodári a vykonáva svoju podnikateľskú činnosť. Veľkosť a štruktúra tohto kapitálu je daná finančnými potrebami podniku a finančnými zdrojmi, z ktorých sa kapitál sústreďuje.

Druhy financovania môžeme klasifikovať z viacerých hľadísk:

1. Podľa pravidelnosti financovania poznáme:

- financovanie bežné,
- financovanie mimoriadne.

Financovanie bežné slúži na zabezpečenie bežnej prevádzky podniku. Pri bežnom financovaní sa vynakladajú peniaze na nákup materiálu, paliva, energie, na výplatu miezd a plátov, platenie nájomného, daní, splácanie krátkodobých záväzkov.

Financovanie mimoriadne je:

- financovanie pri zakladaní podniku,
- pri rozširovaní podniku a jeho činnosti,
- financovanie pri spájaní podniku,
- financovanie pri likvidácii podniku,
- projektové financovanie.

2. Podľa doby, po ktorú je kapitál podniku k dispozícii, delíme financovanie na:

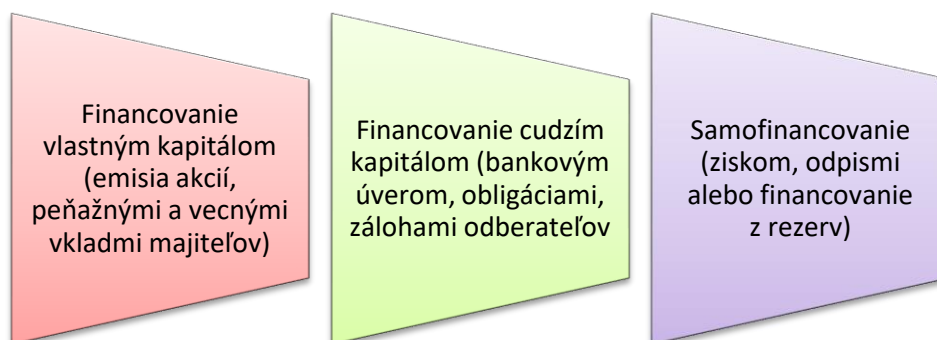
- dlhodobé a
- krátkodobé.

⁹ SIVÁK, Rudolf – BELANOVÁ, Katarína – BOGNÁROVÁ JANČOVIČOVÁ, Kristína – *Financie podnikateľskej sféry*. Bratislava: SPRINT 2 s.r.o., 2015. 11-15.s. ISBN 978-80-89710-16-4.

Pri dlhodobom financovaní zdrojom sú napríklad vlastný kapitál alebo dlhodobý cudzí kapitál (dlhodobé bankové úvery). Pri krátkodobom financovaní sú zdrojom krátkodobé bankové úvery, dodávateľské úvery, nevyplatené mzdy.¹⁰

Podľa pôvodu finančných prostriedkov poznáme tieto typy uvedené v nasledujúcej schéme.

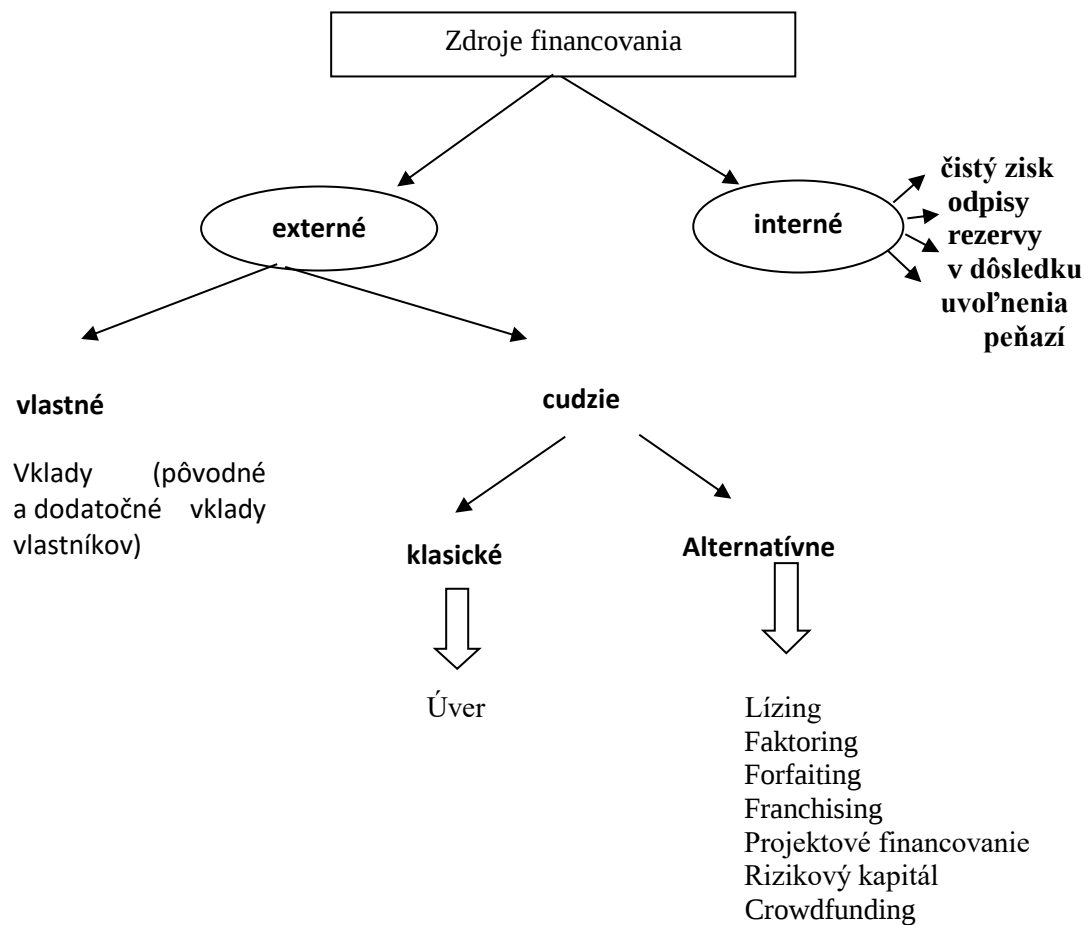
Schéma č.1: Finančné prostriedky podľa pôvodu

Ďalšia schéma zobrazuje členenie zdrojov financovania podľa toho, z akého zdroja kapitál do podniku prichádza.

¹⁰ SIVÁK, Rudolf – BELANOVÁ, Katarína – BOGNÁROVÁ JANČOVIČOVÁ, Kristína – *Financie podnikateľskej sféry*. Bratislava: SPRINT 2 s.r.o., 2018. 11-15.s. ISBN 978-80-89710-16-4.

Schéma č. 2: Finančné prostriedky podľa prameňa

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe: SIVÁK, Rudolf – BELANOVÁ, Katarína – BOGNÁROVÁ JANČOVIČOVÁ, Kristína – *Financie podnikateľskej sféry*. Bratislava: SPRINT 2 s.r.o., 2015. ISBN 978-80-89710-16-4.

1.3. Interné zdroje financovania

Pod interným zdrojom financovania podniku chápeme zdroje, ktoré vznikli finančno – hospodárskou činnosťou podniku.

Sem zaradujeme financovanie:

- zo zisku
- z odpisov
- z rezerv, ktoré sú určené na krytie budúcich záväzkov alebo pri ktorých poznáme účel použitia. Rezervné fondy môžeme rozdeliť na povinné RF, ktoré sú tvorené zo zákona a dobrovoľné RF, ktoré sa tvoria na základe dobrovoľného rozhodovania vo firme. Ak rezervy nie sú v plnej výške potrebné na financovanie účelu na ktoré sa tvoria, využíva ich ako interný zdroj financovania.

- v dôsledku uvoľnenia peňazí (technickým pokrokom, predajom nepotrebného tovaru).¹¹

1.3.1. Financovanie zo zisku

Má najväčší kvantitatívny význam pre podniky, vyjadruje úspešnosť a efektivitu podnikania.

Poznáme 2 spôsoby vyčíslenia zisku:

- ako rozdiel vlastného imania podniku na konci a na začiatku sledovaného obdobia, ak vlastné imanie rastie podnik dosahuje zisk, a v opačnom prípade stratu,
- ako rozdiel medzi výnosmi a nákladmi.

V súčasnosti je výsledok hospodárenia za účtovné obdobie tvorený súčtom výsledku hospodárenia z hospodárskej činnosti a výsledkom hospodárenia z finančnej činnosti. Nasledujúca schéma ukazuje postup výpočtu čistého zisku podniku, resp. straty.¹²

- Výnosy > Náklady = Zisk
- Výnosy < Náklady = Strata

Schéma č. 3: Výkaz ziskov a strát, postup výpočtu čistého zisku resp. straty

Označenie	Text
A	Čistý obrat
B	Výnosy z hospodárskej činnosti spolu
C	Náklady na hospodársku činnosť spolu
D	Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti (+/-) B-C
E	Pridaná hodnota
F	Výnosy z finančnej činnosti spolu
G	Náklady z finančnej činnosti spolu
H	Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti (+/-) F-G
I	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením (+/-) D-H
J	Daň z príjmov
K	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení (+/-) I-J

Zdroj: ŠLOSÁROVÁ, Anna a kolektív. *Účtovníctvo*. 2. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer s.r.o., 2016, 70.s. ISBN 978-80-8168-444-9.

¹¹ ALEXÝ, J. – SIVÁK, R. : *Podniková ekonomika*. Bratislava: IRIS, 2005. ISBN 80-89018-82-3.

¹² ŠLOSÁROVÁ, Anna a kolektív. *Účtovníctvo*. 2. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer s.r.o., 2016, 70.s. ISBN 978-80-8168-444-9.

Zisk po zdanení sa rozdeľuje na dve časti. Prvú časť využívajú vlastníci na osobnú spotrebu a druhú časť, ktorá zostáva v podniku na samofinancovanie jeho rozvoja. Zisk z pohľadu samofinancovania je dôležitý, lebo vedie k zvyšovaniu vlastnej kapitálovej základne podniku. Ak podnik využíva tento spôsob na získavanie zdrojov financovania, znižuje potrebu cudzieho kapitálu a tým znižuje aj náklady potrebné na získanie a viazanie zdrojov financovania.¹³

Schéma č. 4: Tvorba nerozdeleného zisku

Zisk bežného roka	
-	daň
-	prídel do rezervného fondu
-	prídel do ostatných fondov zo zisku
-	úhrada tantiém
-	výplata dividend/podielov zo zisk
Nerozdelený zisk bežného roka	
+	Nerozdelený výsledok hospodárenia z minulých rokov (stav na začiatku roka)
-	
Nerozdelený zisk na konci roka	

Zdroj: ORESKÝ, Milan. *Finančná a ekonomická analýza obchodného podniku*. Vydavateľstvo: Ekonóm. 2016. 181.s. ISBN 978-80-225-4234-0.

Poznáme rôzne faktory, ktoré ovplyvňujú výšku zisku ako:

- objem realizovanej produkcie – v podmienkach SR za objem realizácie považujeme vystavenie faktúr, pri hotovostnom platení prijatie platby. Rastúci objem realizovanej produkcie znamená aj rast zisku, ale nie priamoúmerne, lebo suma zisku rastie rýchlejšie ako objem realizovanej produkcie. Možnosť zvýšiť zisk zvýšením objemu realizovanej produkcie je obmedzené schopnosťou podniku umiestniť produkty na trh.
- štruktúra realizovanej produkcie – podnik dosahuje rozdielnú mieru a výšku zisku podľa podielu jednotlivých výrobkov a služieb realizovanej produkcie.

¹³Interné zdroje financovania podniku. Bratislava. 2015. Dostupné na: <https://www.euroekonom.sk/interné-zdroje-financovania-podniku/>.

- cena na kus realizovanej produkcie – ovplyvňuje zisk priamo úmerne, v podmienkach trhovej ekonomiky je cena daná trhom a podniky ich musia akceptovať. Cieľom podnikov je dosahovať čím vyššie ceny svojich výrobkov.
- náklady na jednotku realizovanej produkcie – nepriamo úmerne ovplyvnia zisk. Na rozdiel od predchádzajúcich faktorov sú náklady takým faktorom pôsobiacim na zisk, na ktorý môže podnik intenzívne a mnohostranne pôsobiť. Čím nižšie sú náklady, tým vyšší bude zisk.¹⁴

Môže sa stať, že podnik vykazuje stratu, čo sa snaží vyrovnávať niekoľkými spôsobmi:

- na ťarchu nerozdeleného zisku minulých rokov,
- pokrytím z rezervných fondov podniku,
- zvýšením základného imania,
- zvýšením neuhradenej straty z minulých rokov.¹⁵

1.3.2. Financovanie z odpisov

Medzi vlastné interné zdroje financovania môžeme zaradiť financovanie cez odpisy. Nie sú to novovytvorené zdroje financovania. Odpisy pre podnik nie sú výdavkami, ale sú nákladom podniku. Odpisy sú peňažným vyjadrením opotrebovania odpisovaného dlhodobého hmotného a nehmotného majetku v danom období, sú zúčtované do nákladov podniku. Definíciu odpisov nájdeme aj v zákone č. 595/2003 Z.z., ktorý znie nasledovne: „*Odpisovaním sa na účely tohto zákona rozumie postupné zahrňovanie odpisov z hmotného majetku a nehmotného majetku do daňových výdavkov, ktorý je účtovaný alebo evidovaný a je používaný na zabezpečenie zdaniteľných príjmov. Postup pri odpisovaní hmotného majetku je určený nehmotnému majetku, ak nejde o hmotný majetok a nehmotný majetok vylúčený z odpisovania.*“

Odpisovaným hmotným majetkom podľa zákona o dani z príjmov sú:

- samostatné hnutelné veci, prípadne súbory hnutelných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie, ktorých vstupná cena je vyššia ako 1 700 eur a prevádzkovo-technické funkcie dlhšie ako jeden rok,
- budovy a iné stavby,
- pestovateľské celky trvalých porastov s dobou plodnosti dlhšou ako tri roky,

¹⁴ BEŇOVÁ, E. a kol. *Financie a mena*. Bratislava: Iura Edition. 2007. 65-66.s. ISBN 978-80-8078-142-2.

¹⁵ SENEŠI, Norbert. *Rozdelenie zisku a vysporiadanie straty*. [online]. Bratislava: Podnikajte.sk, s. r. o., [cit.2019-01-10]. ISSN 1338-2187. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/uctovnictvo/rozdelenie-zisku-straty>.

- zvieratá,
- iný majetok.

Iným majetkom podľa účelu tohto zákona sú:

- a) otvárky nových lomov, pieskovní, hlinísk, skládok odpadov, ak sa nezahrňujú do vstupnej ceny alebo zostatkovej ceny hmotného majetku,
- b) technické rekultivácie,
- c) technické zhodnotenie.¹⁶

Odpisovaným nehmotným majetkom je podľa zákona o dani z príjmov dlhodobý nehmotný majetok podľa účtovných predpisov, ktorého vstupná cena je vyššia ako 2 400 eur a použiteľnosť alebo prevádzkovotechnické funkcie sú viac ako jeden rok. Na základe účtovných predpisov medzi nehmotný majetok môžeme zaradiť aktivované náklady na vývoj, softvér, ocenené práva, goodwill a ostatný dlhodobý nehmotný majetok. V praxi môže byť najpoužívanejším odpisovaným nehmotným majetkom softvér, know-how, licencie, autorské práva, obchodné značky, ochranné známky, receptúry, predmety priemyselných práv, internetové stránky.¹⁷ V zákone o dani z príjmov nie je uvádzané ako dlho a akým spôsobom sa má nehmotný majetok spĺňajúci vyššie uvedené kritéria daňovo odpisovať. Zákon o dani z príjmov stanovuje, že nehmotný majetok sa najviac odpisuje do výšky vstupnej ceny. Zákonom je určené aj to, ktorý hmotný majetok je vylúčený z daňového odpisovania.

Daňovo odpisovať nie je možné zásoby, pozemky, lesy, umelecké diela, hnutel'né národné kultúrne pamiatky, nehmotný majetok vložený ako vklad do obchodnej spoločnosti a ďalší.

V podnikovej praxi máme daňové odpisy a účtovné odpisy. Daňové odpisy sú upravené zákonom o dani z príjmov, kým účtovné odpisy sú stanovené podnikom. Účtovné odpisy podnik účtuje mesačne. Tieto odpisy predstavujú skutočnú mieru opotrebenia majetku, daňové odpisy nie. Daňové odpisy určujú výšku vstupnej ceny dlhodobého majetku, ktorú môže daňovník v danom roku použiť ako daňový

¹⁶Zákon číslo 595/2003 Z.z, Dostupné na: <https://www.profesia.sk/kariera-v-kocke/legislativa/595-2003/22-odpisy-hmotneho-majetku-a/>.

¹⁷ SENEŠI, Norbert. *Ktorý majetok je možné daňovo odpisovať*. [online]. Bratislava: Podnikajte.sk, s. r. o., [cit.2018-09-30]. ISSN 1338-2187. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/3220/category/odpisy/article/danove-odpisovanie-majetku.xhtml>.

výdavok, ktorý zníži jeho základ dane z príjmov. Daňové odpisy si môže podnik (účtovná jednotka) uplatniť raz za rok.¹⁸

1.4. Externé zdroje financovania podniku

Na financovanie podnikateľskej činnosti môžu podniky využívať okrem interných zdrojov aj externé zdroje. Pod externým zdrojom financovania chápeme zdroje, ktoré do podniku prichádzajú od iných subjektov. Takými subjektami môžu byť iné podniky, poisťovne, banky ale aj štát.

Externé zdroje môžeme rozdeliť na:

- vlastné – vklady vlastníkov,
- cudzie – úvery, alternatívne zdroje (lízing, faktoring, forfaiting), rizikový kapitál, finančná pomoc (granty a dotácie pre MSP), crowdfunding.

Vlastné zdroje, čiže vklady zvyšujúce vlastné imanie podniku, cudzie zdroje pôsobia na rast objemu jeho záväzkov.¹⁹

1.4.1. Vlastné externé zdroje

Vklady vlastníkov sú vlastným externým zdrojom financovania podniku. Podnik tieto zdroje získava pri svojom vzniku, ale aj v priebehu rozvoja jeho podnikateľskej činnosti. Teda vklad vlastníka môžeme rozdeliť na pôvodný a dodatočný.

Vklad spoločníka môže byť vo forme peňažných prostriedkov (peňažný vklad) a nepeňažných prostriedkov (nepeňažný vklad). Predmetom nepeňažného vkladu sú napríklad budovy, stroje, pozemky. Nepeňažné vklady musia byť peniazmi oceneľné, tak sa dá určiť hospodárska hodnota.

Konkrétne spôsoby sústreďovania vlastníckych vkladov sa líšia podľa zvolenej právnej formy podniku.

V podniku jednotlivca nie je obmedzená výška vlastníckeho vkladu. Závisí predovšetkým od náročnosti podnikania a od množstva finančných zdrojov, ktoré má podnikateľ k dispozícii.

¹⁸ ČERNEGOVÁ, Anna. *Daňové odpisy majetku v roku 2018* [online]. Bratislava: Podnikajte.sk, s. r. o., [cit.2018-09-30]. ISSN 1338-2187. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/3587/category/odpisy/article/danove-odpisy-majetku-2018.xhtml>.

¹⁹ VINCZEOVÁ, Miroslava - KRIŠTOFÍK, Peter. *Corporate finance*. Banská Bystrica : Matej Bel University, 2013. 133 s. Eruditio Mores Futurum. ISBN 978-80-557-0490-6.

Obchodné spoločnosti delíme na osobné a na kapitálové spoločnosti. Medzi osobné obchodné spoločnosti patria verejná obchodná spoločnosť a komanditná spoločnosť.

Vo v.o.s. spoločníci nemajú vkladovú povinnosť, takže nie je zákonom stanovená výška vkladu. V komanditnej spoločnosti komanditista je povinný vložiť vklad do podniku. Výška vkladu je určená spoločenskou zmluvou, najmenej vo výške 250 €. Komanditisti ručia za záväzky spoločnosti do výšky nesplateného vkladu. Komplementári sú štatutárnym orgánom spoločnosti, ručia svojim majetkom.

Minimálna výška vkladu a základného imania je prísnejšie upravená zákonom v kapitálových obchodných spoločnostiach. Sem patrí akciová spoločnosť, spoločnosť s ručením obmedzením a jednoduchá spoločnosť na akcie.

S.r.o. je najrozšírenejšou právnou formou malých a stredných podnikov. ZI s.r.o. tvoria vopred určené vklady spoločníkov, ktoré má minimálnu výšku 5000 €. Hodnota vkladu každého spoločníka musí byť aspoň 750 €. Spoločníci ručia do výšky nesplateného vkladu zapísaného v obchodnom registri.

V a.s. základné imanie musí mať hodnotu minimálne 25000 € a je tvorené vkladmi vlastníkov.

Novou právnou formou podnikania od roku 2017 je jednoduchá spoločnosť na akcie. ZI podniku musí byť aspoň 1 €, pričom vklad jedného akcionára môže byť aj 0,01€.

V družstvách ZI tvorí súhrn členských vkladov a výška zapisovaného ZI musí byť aspoň 1250€. ²⁰

1.4.2. Cudzie externé zdroje

Vo vyspelých krajinách sú viac využívané interné zdroje financovania, konkrétnejšie čistý zisk a odpisy. V podmienkach SR možnosti využitia interných zdrojov je obmedzené, hlavne kvôli nerovnovážnej finančno – ekonomickej situácii podnikov. Z týchto podmienok vyplýva, že rozhodujúcim zdrojom financovania v SR sa stávajú externé zdroje, z nich najrozšírenejším je klasický cudzí externý zdroj, úver.²¹

²⁰ Spracované na základe: HOLUB, Dušan a kol. – *Základy práva pre ekonómov*. Bratislava: Wolters Kluwer s.r.o., 2016. 150-160.s. ISBN 978-80-8168-513-2.
FETISOVOVÁ, Elena et al. *Aktuálne problémy financií malých a stredných podnikov*. 1. vyd. Bratislava : Vydavateľstvo EKONÓM, 2012. 258 s. [16,892 AH]. ISBN 978-80-225-3366-9.

²¹ BELANOVÁ, Katarína. *Alternatívne zdroje financovania a ich využívanie v podmienkach SR*. In BIATEC : odborný bankový časopis. - Bratislava : Národná banka Slovenska, 2013. ISSN 1335-0900, Marec 2013, roč. 21, č. 3, s. 12-16

Úvery sa poskytujú a splácajú v peňažnej forme na základe úverovej zmluvy, ktorá je uzatvorená medzi veriteľom a dlžníkom. Najčastejším veriteľom sú banky, ale aj podnik môže poskytnúť úver inému podniku.

Šebo, A. definuje bankový úver, ako úver poskytnutý bankami jednotlivým ekonomickým subjektom, na krytie ich potrieb, s dlhodobou alebo krátkodobou splatnosťou, za určitý úrok.²²

Poznáme veľa foriem a variantov úveru. Z časového hľadiska úvery rozdeľujeme:

- dlhodobé (splatnosť 4 – 7 rokov)
- strednodobé (splatnosť od 1 do 4 roky)
- krátkodobé (s lehotou splatnosti do 1 roka).

Schéma č. 5: Delenie úverov podľa času

Dlhodobé a strednodobé úvery	Krátkodobé úvery
➤ obligácie ➤ finančné úvery ➤ dodávateľské úvery ➤ osobitné formy úverov (lízing, forfaiting, franchising)	➤ obchodný úver ➤ stále a nestále pasíva ➤ bankové úvery ➤ komerčné papiere ➤ preddavky ➤ faktoring

Zdroj: SIVÁK, Rudolf - BELANOVÁ, Katarína - JANČOVIČOVÁ BOGNÁROVÁ, Kristína. *Financie podnikateľskej sféry*. 1. vyd. Bratislava : Sprint 2, 2015. 339 s. ISBN 978-80-89710-16-4.

Časová hranica medzi dlhodobými a strednodobými úvermi sa dá ťažko určiť, formy úverov sú rovnako identické. Dlhodobé a strednodobé úvery slúžia na pokrytie investičných nákladov podnikateľa. Krátkodobé úvery sú poskytované bankou na obdobie do jedného roka. Riziko ich nesplatenia je väčšie. Krátkodobé úvery sú splácané najmä zo zisku, kým dlhodobé a strednodobé úvery sú uhradené z výnosov, čo majú z investícií financovaných z úveru.²³

²² ŠEBO, A. *Podnikové financie*. Nitra: Slovenská poľnohospodárska univerzita. 2014. 178 s. ISBN 978 – 80 – 552 – 0603 – 5.

²³ SOBEKOVÁ MAJKOVÁ, Monika. *Ako financovať malé a stredné podniky*. Bratislava : Iura Edition, 2011. 228 s. Ekonómia. ISBN 978-80-8078-413-3.

➤ **Krátkodobé úvery**

Charakteristickou črtou **obchodného úveru** je, že sa poskytuje v naturálnej forme, teda vo forme tovarov a služieb. Dodaný tovar a službu odberateľ zaplatí po uplynutí dohodnutej lehoty. Odberateľ má záväzok voči dodávateľom. Používajú sa 3 spôsoby ručenia obchodného úveru a to otvorený účet, dlžný úpis a zmenka. Úrok je zahrnutý v cene tovaru a služieb. Ak sa zaplatí skôr, ako je dohodnutá lehota, dodávateľ mu poskytuje skonto. Cena je potom znížená o zarátaný úrok z úveru. Obchodný úver je napísaný v tvare: 4/10 maturity 30. Znamená to, že obchodný úver je poskytnutý na 30 dní, ak odberateľ zaplatí do 10, skonto je 4 % z ceny. Považujeme za najdôležitejší úverový zdroj pre malé a stredné podniky. V každej rozvinutej, ako aj rozvíjajúcej sa ekonomike je rozšíreným externým zdrojom financovania.

Stále a nestále pasíva sú zdroje, ktoré vznikajú v samotnom podniku. Firmy majú tieto zdroje k dispozícii bez úročenia, na krytie ich potrieb. Hlavné položky sú záväzky voči pracovníkom, voči štátnemu/miestnemu rozpočtu. Nevyplatené mzdy patria medzi stále pasíva, ktoré podnik má pravidelne k dispozícii. Zamestnanci nedostávajú výplatu prvého dňa mesiaca, ale napr. 15.dňa ďalšieho mesiaca. Počas tých 15 dní peniaze môže zhodnotiť. Záväzky voči štátnemu/miestnemu rozpočtu sú nestále pasíva, ktoré podnik môže využívať len dočasne. Dôkazom tejto skutočnosti je, že podnikové dane sa platia s oneskorením, teda po ukončení daňového obdobia. Podnik má prostriedky dlhšie k dispozícii bez úroku.²⁴

Bankové úvery krátkodobého charakteru sú poskytované bankou s dobou splatnosti maximálne do jedného roka. Medzi krátkodobé bankové úvery môžeme priradiť kontokorentný úver, krátkodobý účelový úver, zmenkový úver a lombardný úver.²⁵

Kontokorentný úver sa poskytuje na kontokorentnom účte. Ak podnik má tento typ účtu, môže ísť aj do debetu. V tom momente mu banka poskytuje úver. Jedinou podmienkou získania kontokorentného úveru je, aby bežný platobný styk podnikateľského subjektu prebiehal prostredníctvom kontokorentného účtu. Kreditný zostatok na účte znamená pre

²⁴ ³¹ ³² Spracované podľa: SOBEKOVÁ MAJKOVÁ, Monika. *Ako financovať malé a stredné podniky*. Bratislava : Iura Edition, 2011. 228 s. Ekonómia. ISBN 978-80-8078-413-3.

FETISOVOVÁ, Elena et al. *Aktuálne problémy financií malých a stredných podnikov*. 1. vyd. Bratislava : Vydavateľstvo EKONÓM, 2012. 258 s. ISBN 978-80-225-3366-9.

VINCZEOVÁ, Miroslava. *Možnosti financovania malých a stredných podnikov z cudzích zdrojov*. vydanie. Banská Bystrica : Belianum, 2018. 162 s. Studia oeconomica, 59. ISBN 978-80-557-1418-9.

podnik získanie úroku, kým debetný zostatok spôsobuje záväzok podniku platiť úrok banke. Poskytujú predovšetkým najlepším klientom, lebo náklady úveru sú vysoké.

Krátkodobý účelový úver je poskytovaný bankami podnikom na konkrétne, dopredu dohodnuté ciele. Takými cieľmi môžu byť nákup sezónnych zásob, financovanie pohľadávok, pokrytie nákladov. Čerpať aj splácať môžu podniky jednorazovo alebo postupne.

Lombardný úver predstavuje typ krátkodobého úveru, ktorý je zaručený konkrétnym obchodovateľným majetkom dlžníka, teda lombardom. Banka poskytuje maximálne do výšky 60 – 90 % hodnoty zálohu. Môže byť poskytnuté na CP, tovar, pohľadávky, vkladné knižky, drahé kovy, autorské práva. Ak podnik neplní svoje záväzky, banka môže predat' lombard a zo získaného výnosu uhradiť pohľadávku aj s úrokmi. Väčšinou sú poskytované novým neznámym podnikom, alebo podnikom, ktoré majú zníženú úverovú schopnosť.

Zmenkový úver sa spája s obehom zmenky ako CP, ktorý splní funkciu obeživa a platidla. V Slovenskej legislatíve je riadený Zmenkovým a šekovým zákonom č. 191/1950 Zb. Podniky nepoužívajú zmenky len vo vzťahu s bankou, ale obchodujú zmenkami aj medzi sebou. Sú to rizikové produkty, preto banky poskytujú len spoľahlivým klientom.

Preddavky od odberateľov v rámci niektorých odborov podnikania sú bežne využívané cudzie finančné zdroje. Môžeme charakterizovať ako bezúročné finančné zdroje. Poskytuje odberateľ dodávateľovi, ešte pred dodávkou tovarov alebo služieb. Odberateľ znáša riziko nesplnenia dodávky. Podmienky sú zmluvne dohodnuté.²⁶

Komerčné papiere môžeme predstaviť ako nezaručené dlhové CP, ktoré sú obchodovateľné na peňažnom trhu. Úver využívajú podniky na financovanie prevádzkových potrieb.²⁷

Faktoring je finančná operácia, ktorá sa stáva stále častejšou formou financovania v podnikateľskej sfére. Ide o metódu financovania krátkodobých úverov, ktoré sa udeľujú na dodávku tovarov a služieb. Podobá sa na forfaiting, rozdiel je v tom, že v prípade faktoringu externé spoločnosti kupujú krátkodobé pohľadávky so splatnosťou do jedného roka. Faktoringová zmluva stanovuje práva a povinnosti obidvoch strán. Factoring poskytuje tri hlavné služby: administratívne riadenie pohľadávok, ochrana úverov a zabezpečenie financií. Podnik predáva svoje pohľadávky pred splatnosťou. Tieto pohľadávky majú

²⁶ EUROEKONÓM. *Typy úverov*. [online]. Bratislava: [cit.2019-02-10]. 2015. Dostupné na: <https://www.euroekonom.sk/financie/bankovnictvo-a-banky/typy-uverov/>

splatnosť 90 až 120 dní. Je stále populárnejší vo financovaní MSP, lebo nie je potrebné žiadne ručenie v podobe hmotného majetku.²⁸

➤ **Dlhodobé a strednodobé úvery**

Medzi dlhodobé strednodobé úvery patria **obligácie**, sú to CP, ktoré vystavovateľ (emitent) vydáva s cieľom získať dlhodobý alebo strednodobý úver. Úver získava tak, že emitované obligácie sa umiestnia na kapitálovom trhu, predajú sa ekonomickým subjektom, ktoré majú svoje voľné prostriedky, a sú ochotný investovať do nákupu CP. Podnik, ktorý emituje obligácie musí byť pre investora známy a atraktívny, aby mohol svoje obligácie na kapitálovom trhu predat'. Preto je táto úverová forma vhodná najmä pre veľké podniky. Financovanie MSP prostredníctvom obligácii je prakticky nedostupná. V poslednej dobe banky sprísnila svoju úverovú politiku, preto sa kapitálový trh stal dôležitým zdrojom získavania kapitálu. Avšak na Slovensku podniky nemajú veľký záujem o získavanie kapitálu takým spôsobom, predovšetkým kvôli nedostatočne rozvinutým kapitálovým trhom.

Ďalšou formou sú **finančné úvery** sa poskytujú v peňažnej forme na základe úverovej zmluvy medzi veriteľom a dlžníkom na dlhšie obdobie (viac ako rok). Veriteľmi sú väčšinou komerčné banky. Vinczeová rozdeľuje finančné úvery poskytované bankami na investičný úver, hypotekárny úver, pôžičky v rámci revolvingového systému a exportný úver.

Investičný úver (termínovaná pôžička) slúži na financovanie investičného rozvoja podniku. Niekedy je poskytovaný aj na financovanie prevádzkových potrieb firmy. Má dominantné postavenie v podnikateľskej sfére. Sú poskytované bankou na základe dôslednej finančnej analýzy, často požaduje od firmy spolufinancovanie, ale aj kvalitné osobné alebo majetkové ručenie.

Hypotekárny úver má najdlhšiu tradíciu. Poskytujú ich špecializované banky, ktoré označujeme ako hypotekárne banky. Môžu byť poskytované aj obchodnými bankami, ktoré majú v rámci svojej licencie právo tieto úvery poskytovať. Subjekt, ktorý chce získať tento

²⁸ Spracované podľa: SOBEKOVÁ MAJKOVÁ, Monika. *Ako financovať malé a stredné podniky*. Bratislava : Iura Edition, 2011. 228 s. Ekonómia. ISBN 978-80-8078-413-3.
VINCZEOVÁ, Miroslava. *Možnosti financovania malých a stredných podnikov z cudzích zdrojov*. vydanie. Banská Bystrica : Belianum, 2018. 162 s. Studia oeconomica, 59. ISBN 978-80-557-1418-9.

typ úveru, musí ponúknuť banke ako záruku nehnuteľný majetok. Splatnosť hypotekárnych úverov je 15 až 30 rokov. Banky ich poskytujú predovšetkým pre obyvateľstvo na zabezpečenie bývania. V podnikateľskej sfére sa poskytujú v menšej miere.

Revolvingový úver je transformácia krátkodobého úveru na dlhodobý. Podnik má dané úverové zdroje k dispozícii na dlhšie obdobie, využívajú ich väčšinou malé podniky.

Exportný úver predstavuje formu poskytnutia preddavku na zahraničnú pohľadávku exportéra.

Menej využívaným je **dodávateľský úver, ktorý** má strednodobý charakter. Ide o úverový vzťah medzi veriteľom a dlžníkom. Poskytuje sa v naturálnej podobe. Veriteľ dodá dlžníkovi dlhodobý majetok (stroje, zariadenia) a tým, že umožní uhradiť dodávku neskôršie, poskytne tak odberateľovi úver. Dlžník vyplatí cenu dodávky. Táto cena už obsahuje úrok, teda cenu úveru.²⁹

Financovanie pomocou **lízingu** je obľúbenou formou financovania v menších podnikoch, ktoré nemusia mať veľký kapitál, hovorí Sivák, Belanová a Jančovičová Bognárová. Stačí, ak podnik preukazuje svoje finančné výkazy, tým potvrdzuje schopnosť splácania lízingových splátok. Podnikateľ potrebuje iba dostatok peňazí na uhradenie prvej zvýšenej splátky, čiže na akontáciu. Lízing z vecného hľadiska je prenájom tovaru dlhodobej spotreby zákazníkom. Finančné hľadisko hovorí, že lízing je špeciálna forma úverového krytia dlhodobých potrieb nájomcu. Podľa dĺžky obdobia, na ktoré sa uzatvára lízingová zmluva, členíme na operatívny a na finančný. Operatívny lízing predstavuje prenájom majetku s cieľom jeho používania, nie získania. Po uplynutí doby prenájmu, nájomca sa nestáva vlastníkom predmetu lízingu, lebo nemá právo na kúpu prenajatého tovaru. Zmluva je uzatvorená na kratší čas, je vypovedateľná tak nájomcom, ako aj prenajímateľom. Finančný lízing definujeme ako prenájom majetku s možnosťou kúpy po skončení prenájmu. Nájomca má právo na získanie predmetu lízingu.

Špecifický úverový zdroj je **forfaiting**. Pre MSP, ktoré svoje produkty aj exportujú, môže mať veľký význam. Uplatňuje sa v zahraničnom obchode. Ide o odpredaj pohľadávky exportéra. Odpredaj sa uskutoční pred jej splatnosťou, špecializovanej organizácii (forfaitér). Forfaitér kúpi dlhodobú alebo strednodobú pohľadávku, tým na seba preberá

²⁹ VLACHYNSKÝ, Karol et al. *Podnikové financie*. Bratislava : Iura Edition, 2009. 524 s. [33,16 AH]. Ekonómia. ISBN 978-80-8078-258-0.

riziko spojené s danou pohľadávkou. Túto formu financovania považujeme za relatívne drahú.³⁰

Franchising je taký typ podnikania, ktorý má viac účastníkov. Je to dohoda medzi silnejším (známym) podnikom a menším (začínajúcim) podnikom, teda medzi franšízorom a franšízantom. Systémy sú riadené úspešnými podnikmi. Podniky, ktoré sa spoja do systému, dostávajú právo používať konkrétnu osvedčenú značku a obchodný systém. Podľa medzinárodnej skúsenosti franchising je veľká príležitosť pre podniky, lebo pomocou skúsených profesionálov a pod známymi značkami šanca bankrotu je menšia. Určené najmä pre podnik, ktorý ešte nie je dostatočne rozvinutý, aby mohol fungovať samostatne. V publikácii Jánošovej franchising je charakterizovaný, ako forma podnikania, ktorá je založená na akceptovaní hotového podnikateľského zámeru.^{31 32}

➤ Vstup rizikového kapitálu

V európskom ponímaní „private equity“ a „venture capital“ sú rovnocenné, ale v americkej literatúre ich nepovažujú za ekvivalentné. VC má rád nové myšlienky, teda investuje do mladých a rozvíjajúcich sa spoločností. Investor iba zriedkavo vlastní majoritný podiel. Private equity sa zameriava na väčšie obchody a staršie spoločnosti, ktoré majú nedostatok kapitálu na financovanie rýchlejšieho rastu, realizácie nových plánov a na získanie nových trhov. Pri tradičnej private equity investícii investor nakupuje majoritný podiel podniku.³³

VC znamená vo všeobecnosti financovanie podnikov s navýšením ich základného kapitálu. Je to mnohoročný proces spoluexistencie investora s podnikom. Investor podporuje

³⁰ Spracované podľa: SOBEKOVÁ MAJKOVÁ, Monika. *Ako financovať malé a stredné podniky*. Bratislava : Iura Edition, 2011. 228 s. Ekonomia. ISBN 978-80-8078-413-3.

VINCZEOVÁ, Miroslava. *Možnosti financovania malých a stredných podnikov z cudzích zdrojov*. vydanie. Banská Bystrica : Belianum, 2018. 162 s. Studia oeconomica, 59. ISBN 978-80-557-1418-9.

FETISOVOVÁ, Elena et al. *Aktuálne problémy financií malých a stredných podnikov*. 1. vyd. Bratislava : Vydavateľstvo EKONÓM, 2012. 258 s. ISBN 978-80-225-3366-9.

³¹ MANDEL, K. – DARÁZS, L. *Franchise vállalkozás*. Vydavateľstvo: Magyar Franchise Szövetség 2011. 167 s. ISBN: 9789630815208.

³² JÁNOŠOVÁ, Veronika. *Zdroje financovania podniku*. Bratislava : Vydavateľstvo EKONÓM, 2008. 131 s. ISBN 978-80-225-2447-6.

³³ SCHWARTZ, D. : *The future of finance (How private equity and venture capital will shape the global economy)*. 2010. John Wiley&Sons(Asia). Pte.Ltd. 222 s.

rozvoj podniku a pravidelne kontroluje aktuálny stav v podniku. Investor sa stáva spolumajiteľom podniku a má rozhodujúcu právomoc.³⁴

Fetisovová uvádza 3 hlavné skupiny účastníkov na trhu RK:

- Investori
- Fondy RK
- Podniky – klienti.

Cieľom investorov je získať podiel podniku, aj keď je to rizikový projekt. Inštitucionálnymi investormi RK môžu byť poisťovne, banky, verejné a podnikové penzijné fondy, jednotlivci, veľké spoločnosti. Neformálnymi investormi sú obchodní anjeli (business angels). Inštitucionálni investori investujú väčšinou do takých podnikov, ktoré už prekonal najrizikovejšiu fázu životného cyklu podnikania. Títo investori sa dostávajú do pozornosti až vtedy, keď podnik preukazuje úspešné výsledky, teda kladné výsledky hospodárenia. To je dôkazom toho, že podnikateľský model je funkčný.

Kapitál podnikateľských anjelov má dôležitú úlohu pri financovaní start-upov (začínajúcich podnikov). Ide o investovanie pomerne malých finančných objemov do začiatkovej fázy podnikateľskej činnosti. Najväčšou výhodou financovania pomocou neformálnych investorov je, že okrem kapitálu podnikateľ získava skúseného partnera (mentora), ktorý je ochotný s ním zdieľať predošlé manažérske skúsenosti a aj svoje kontakty.

Fondy rizikového kapitálu – sústreďujú kapitál od investorov, potom ho investuje do MSP. Rizikovní investori sprostredkujú RK. Plnia tým viaceré úlohy. V prvom rade vystupujú ako finanční sprostredkovatelia, alebo sa stávajú aj aktívnym investorom a zároveň aj spoluvlastníkom MSP. Fondy RK už vopred skúmajú projekty podnikateľov, ktoré sú ochotné podporiť. Môžu to byť len projekty s očakávaným vysokým potenciálom návratnosti investícií. To kompenzuje vysoké riziká.³⁵

³⁴KLUB PODNIKATEĽSKÝCH ANJELOV SLOVENSKA: *Podnikanie pod krídlami anjela*. [online]. [cit. 2019-03-01]. 2015. Dostupné na: <https://businessangels.sk/others/podnikanie-pod-kridlami-anjela.pdf>

³⁵ Spracované podľa: FETISOVOVÁ, E a kol. *Aktuálne problémy financií malých a stredných podnikov*. 2012. Vyd.: Ekonóm. S. 174 – 175. ISBN 978 – 80 - 225 – 3366 – 9.

➤ Crowdfunding

Medzi alternatívne zdroje financovania podnikov zaradujeme **crowdfunding**, v slovenčine označovaný ako kolektívne financovanie, ktorý sa objavil len pred niekoľkými rokmi. Definícia podľa Schwienbachera a Larraldera znie, že crowdfunding je spôsob získavania finančných prostriedkov prostredníctvom internetu, buď formou darovania alebo výmenou za nejakú formu odmen a hlasovacích práv pre nové projekty a podniky.³⁶ Teda peniaze prichádzajú od on-line investorov, sponzorov a darcov na financovanie daných inovačných projektov. Môžeme konštatovať, že je to kolektívna spolupráca ľudí, ktorí so spoločnými silami finančne podporujú úsilie iných ľudí.³⁷ Sú spravené internetové crowdfundingové platformy, kde sú tieto projekty prezentované. V kampani crowdfundingu sú sociálne siete dôležité (Facebook, Twitter) a pomáhajú dosiahnuť ciele financovania. Najznámejšie a najpopulárnejšie je americká platforma Kickstarte, Indiegogo a Crowdfunder. V podmienkach SR crowdfundingové financovanie sa nachádza v počiatočnej fáze a nie je tak populárne ako v západných krajinách. Na Slovensku v roku 2013 bol úspešný projekt CulCharge, najmenší nabíjací kábel pre smartfóny. Veľké množstvo ľudí mal o tento projekt záujem z viac ako 70 krajín sveta.³⁸

➤ Finančná pomoc pre MSP

Kľúčovým dokumentom pre MSP je Malý obchodný zákon, ktorý sa týka všetkých nezávislých podnikov s menej ako 250 robotníkmi. Tento zákon pochádza z roku 2008.

Pomoc MSP v podmienkach SR je možné rozdeliť na finančnú a na informačnú (vzdelávaciu, poradenskú) podporu. Tieto aktivity realizujú: vládne organizácie zamerané

³⁶ Schwienbacher, A. and Larralde, B., *Crowdfunding of Small Entrepreneurial Ventures. Handbook Of Entrepreneurial Finance*, Oxford University Press, Forthcoming. [online].2010. Available at: <http://papers.ssrn.com/abstract=1699183>.

³⁷ BONDAREVA, Irina a TOMČÍK, Róbert. *Crowdfunding - nový spôsob ako financovať inovačné projekty. MANEKO: manažment a ekonomika podniku = journal of corporate management and economics*. Bratislava: Ústav manažmentu STU v Bratislave, 2014, 6(2), 178-188. ISSN 1338-5127.

³⁸ MIKULA, A. *6 úspešných slovenských podnikateľov radí, ako naštartovať svoj startup! Časť 4. – Ako slovenskí priekopníci v crowdfundingu dokázali získať peniaze pre svoj startup CulCharge*. [online]. 2014. [citované 2019-03-20]. Dostupné na: <<http://www.startupers.sk/6-uspesnych-slovenskych-podnikatelov-radi-akonastartovat-svoj-startup-cast-4-ako-slovenski-priekopnici-v-crowdfundingu-dokazaliziskat-peniaze-pre-svoj-startup-culcharge>>.

na poskytovanie rôznych služieb pre podnikateľov, nevládne organizácie a podnikateľské subjekty.

Finančná podpora a rozvoj MSP sa realizuje najmä:

- Formou úverov
- Využívaním mikropôžičiek a záruk
- Formou RK
- Cez návratné finančné výpomoci
- Možnosťami financovania vybraných aktivít z národných alebo nadnárodných fondov.

MSP na Slovensku môžu získať pomoc na financovania svojich činností od ústredných orgánov štátnej správy, špecializovanej agentúry, bankových inštitúcií, fondov a tiež od záujmových a profesijných organizácií.³⁹

Počas programového obdobia 2014 – 2020 bude SR môcť čerpať štrukturálne fondy z EÚ prostredníctvom 6 operačných programov na pomoc MSP:

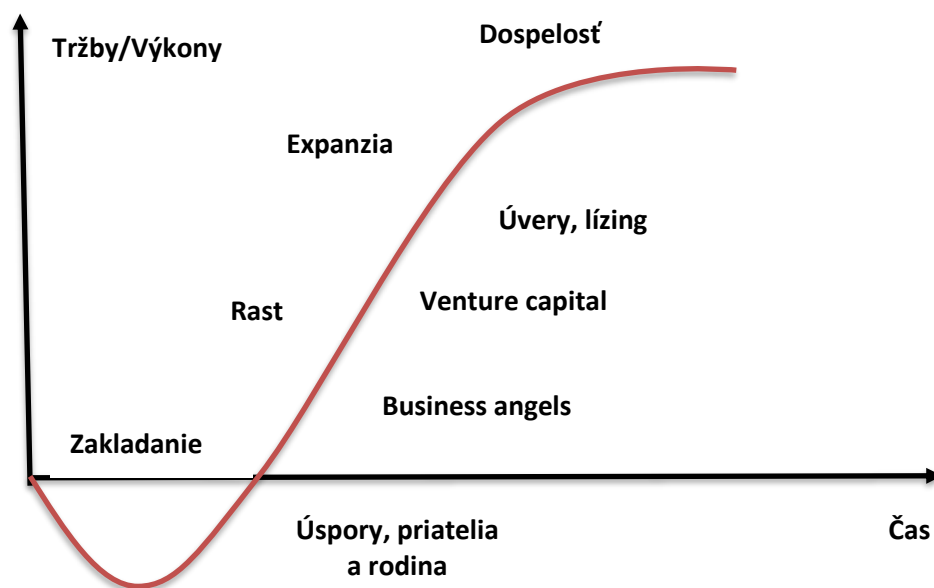
- Výskum a inovácie
- Kvalita životného prostredia
- Integrovaná infraštruktúra
- Integrovaný regionálny operačný program
- Ľudské zdroje, zamestnanosť a inklúzia
- Efektívna verejná správa.⁴⁰

V nasledujúcom grafe by sme chceli zobrazit', aké finančné zdroje využívajú malé a stredné podniky podľa ich životného cyklu.

³⁹ STRÁŽOVSKÁ, Helena et al. *Malé a stredné podnikanie : zmeny obsahu ekonomických nástrojov*. 1. vyd. Bratislava : Sprint 2, 2016. 323 s. Economics. ISBN 978-80-89710-21-8.

⁴⁰SBA. *SPRIEVODCA INICIATÍVAMI NA PODPORU MALÝCH A STREDNÝCH PODNIKOV 2018*. [online]. 2018. [cit. 2019-03-20]. Dostupné na: http://www.sbagency.sk/sites/default/files/sprievodca_iniciativami_2018_final.pdf.

Graf. č. 1: Financovanie MSP podľa fáz životného cyklu podniku

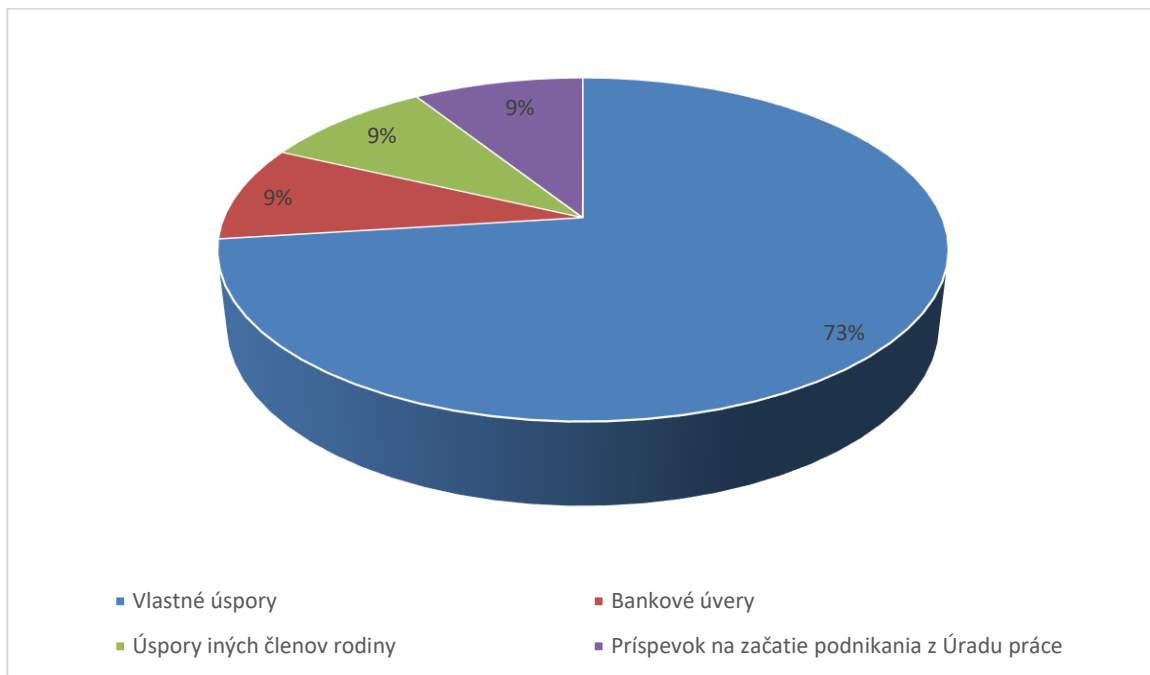
Zdroj: Vlastné spracovanie podľa: KLUB PODNIKATEĽSKÝCH ANJELOV SLOVENSKA: *Podnikanie pod kridlami anjela*. [online].[cit.2019-03-01].2015.Dostupné na: <https://businessangels.sk/others/podnikanie-pod-kridlami-anjela.pdf>

Na základe preskúmanej literatúry môžeme jednoznačne hovoriť, že dopyt po finančných zdrojoch, možnosti a dôvody ich využívania v podnikoch sa menia na základe životného cyklu podniku. Pri založení, teda pri vzniku podniku sa podnikatelia spoliehajú hlavne na svoje úspory, finančnú pomoc rodiny alebo známych, niekedy pomáhajú ich podnikateľské anjeli. V nasledujúcich fázach sa začínajú objavovať cudzie zdroje financovania. Bankové úvery a lízing využívajú už len v rastovej fáze podnikateľského subjektu. Venture capital majú k dispozícii vo všetkých vývojových fázach podnikania.⁴¹

Tento graf by sme chceli potvrdiť na základe analýzy SBA, ktorý v roku 2016 oslovila 1000 podnikateľov, a na otázku aké finančné zdroje využívali na začiatok svojho podnikania, 73 % z nich uvádzal, že vlastné úspory. Percentuálny podiel jednotlivých finančných zdrojov, ktoré používali vidíme na nasledujúcom grafe.

⁴¹ VINCZEOVÁ, Miroslava. *Možnosti financovania malých a stredných podnikov z cudzích zdrojov*. vydanie. Banská Bystrica : Belianum, 2018. 162 s. Studia oeconomica, 59. ISBN 978-80-557-1418-9.

Graf. č. 2: Aké finančné zdroje ste využívali na začiatok svojho podnikania?

Zdroj: SBA. *Využívanie externých foriem financovania MSP*. [online].2017.[citované 2019-03-20].
Dostupné na:
http://www.sbagency.sk/sites/default/files/vyuzivanie_externych_foriem_financovania_msp.pdf.

2. Ciele práce, metodika práce a metódy skúmania

Ako základný cieľ bakalárskej práce sme si zvolili finančne analyzovať konkrétny podnikateľský subjekt na území SR. Objektom skúmania našej práce bola firma Metrans /Danubia/ a.s.

Na splnenie hlavného cieľa sme si stanovili niekoľko čiastkových cieľov:

- Preukázať teoretické poznatky o podniku všeobecne
- Charakterizovať jednotlivé zdroje financovania podniku
- Aplikovať získané vedomosti na konkrétnu firmu
- Zhodnotenie finančnej situácie akciovej spoločnosti Metrans /Danubia/.

Bakalárska práca je rozdelená na dve časti. Prvá časť podáva súhrn informácií, ktoré sme spracovali na základe knižných a časopiseckých zdrojov od domácich a zahraničných odborníkov. V druhej, praktickej časti sme na základe verejne dostupných údajov analyzovali vybraný podnik. Využívali sme údaje z výkazu ziskov a strát a zo súvahy. Na základe získaných informácií sme analyzovali finančnú situáciu firmy, konkrétne mieru zadlženosti, likviditu a zdroje financovania podniku.

V prvej časti sme používali metódy syntézy a selekcie. Vybrali sme najvhodnejšie literárne a internetové zdroje na vypracovanie teoretickej časti práce. Praktickú časť sme spracovali pomocou metódy analýzy a porovnania, čo nám pomohlo poukázať na finančnú situáciu podniku v jednotlivých rokoch (2015-2018).

3. Výsledky práce a diskusia

Nasledujúca kapitola práce sa zameriava na aplikovanie získaných teoretických poznatkov v podniku Metrans /Danubia/ a.s. Pri vypracovaní praktickej časti sme používali účtovnú závierku spoločnosti, ako verejne dostupného zdroja z rokov 2015 - 2018. Na výpočet sme využili jednotlivé matematické ukazovatele rentability, aktivity, likvidity a zadlženosti. Urobili sme horizontálnu a vertikálnu analýzu aktív, pasív, výnosov a nákladov.

3.1. Základné informácie o spoločnosti

Tabuľka č. 2: Profil spoločnosti

Názov spoločnosti	Metrans /Danubia/ a.s.
Sídlo	Dunajská Streda
Právna forma	Akciová spoločnosť
Základné imanie	3 057 720 EUR
IČO	36380032
Počet zamestnancov	250-499 zamestnancov

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe: <https://finstat.sk/>

Akciová spoločnosť bola založená zakladateľskou listinou v roku 1998 pod názvom Slovenský kontajnerový servis, a.s., a mal sídlo v Ružomberku. Metrans je materskou účtovnou jednotkou. Jediným akcionárom je spoločnosť Metrans, a.s. Praha. Po roku bolo sídlo presunuté do Dunajskej Stredy a zmenili aj názov podniku na Metrans /Danubia/ a.s.

V Obchodnom registri je zapísaných 36 predmetov podnikania, vybrali sme hlavné:

- Vedľajšia a pomocná činnosť v doprave, sprostredkovanie dopravy
- Prekladištia nákladov, skladovanie
- Sprostredkovanie obchodu a služieb
- Manipulácia s kontajnermi pomocou kontajnerových prekladačov
- Prevádzkovanie dopravy na celoštátnej dráhe
- Zasielateľstvo
- Nástrojárstvo
- Prevádzkovanie dráhy a železničnej vlečky
- Inšpekcie mostom podobných dráhových konštrukcií...

3.2. Súvaha spoločnosti v zjednodušenej podobe

Tabuľka č. 3: Aktíva

Položka v celých €	2018	2017	2016	2015
SPOLU MAJETOK	126 599 721	128 495 909	127 363 979	99 671 413
Neobežný majetok	64 000 231	63 731 991	64 935 571	66 215 183
Dlhodobý nehmotný majetok súčet	0	8 890	1 817	11 590
Dlhodobý hmotný majetok súčet	50 837 991	50 560 861	51 776 514	53 046 353
Dlhodobý finančný majetok súčet	13 162 240	13 162 240	13 157 240	13 157 240
Obežný majetok	62 377 459	64 533 068	62 189 790	33 264 658
Zásoby súčet	3 129 287	2 736 509	2 724 832	2 315 377
Dlhodobé pohľadávky súčet	30 534 860	30 084 466	26 728 525	5 300 000
Krátkodobé pohľadávky súčet	28 620 266	24 186 801	28 572 804	21 157 867
Finančné účty	93 046	7 525 292	4 163 629	4 491 414
Časové rozlíšenie súčet	222 031	230 850	238 618	191 572

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe: <http://www.registeruz.sk/>

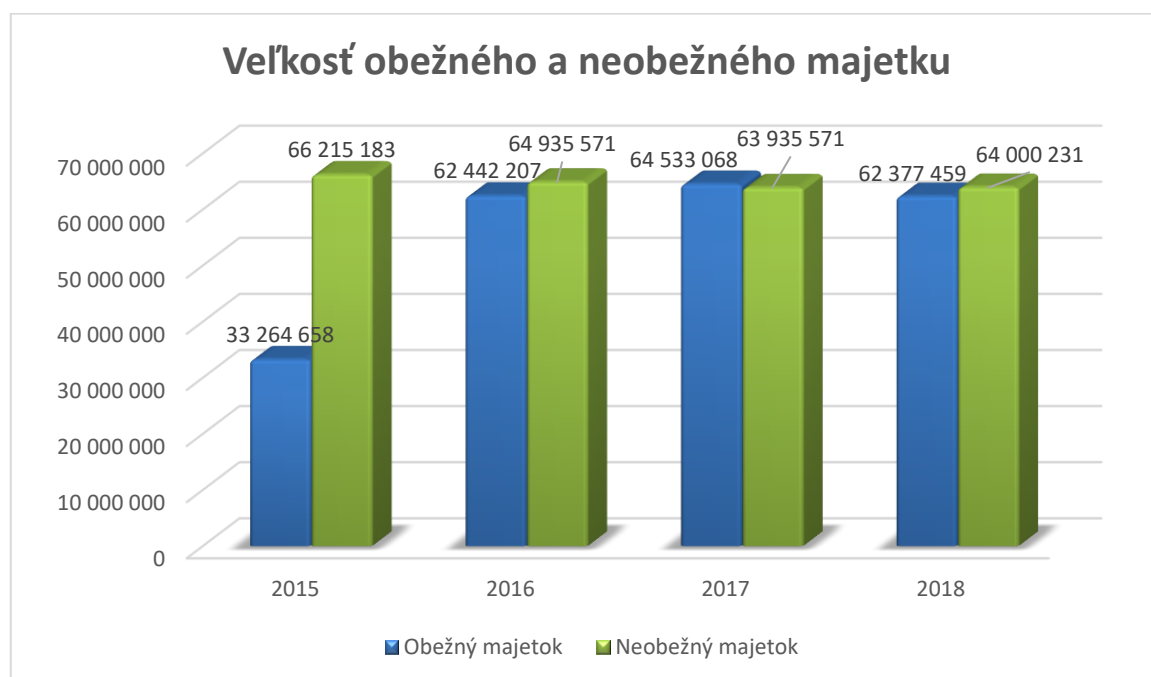
Tabuľka č. 4: Pasíva

V €	2018	2017	2016	2015
SPOLU VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY	126 599 721	128 495 909	127 363 979	99 671 413
Vlastné imanie	93 128 084	80 068 377	68 110 512	57 305 603
Základné imanie	3 057 720	3 057 720	3 057 720	3 057 720
Kapitálové fondy	17 834 404	17 834 404	17 834 404	17 834 404
Fondy zo zisku	2 269 989	2 269 989	2 269 989	2 269 989
Výsledok hospodárenia minulých rokov	56 906 264	44 948 399	34 143 489	25 320 339
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení	13 059 707	11 957 865	10 804 910	8 823 151
Záväzky	33 471 637	48 427 532	59 253 467	42 365 810
Rezervy	678 462	672 693	725 406	413 482
Dlhodobé záväzky	45 437	2 513 419	21 650 615	13 508 353
Krátkodobé záväzky súčet	17 736 589	27 274 549	15 228 123	14 029 600
Bankové úvery	15 011 149	17 966 871	21 649 323	14 414 375

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe: <http://www.registeruz.sk/>

Pomocou ďalšieho grafu by sme chceli preukázať výšku obežného a neobežného majetku spoločnosti v analyzovanom období.

Graf č.3 : Vývoj obežného a neobežného majetku v období 2015-2018

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe: <http://www.registeruz.sk/>, (Tabuľka č.3)

3.3. Horizontálna a vertikálna analýza súvahy

Vďaka horizontálnej analýze súvahy sme hodnotili medziročné zmeny v majetku podniku za nasledujúce roky: 2015, 2016, 2017 a 2018.

V prvom medziročnom porovnaní, takže 2016/2015 môžeme dynamiku vývoja spoločnosti hodnotiť pozitívne. V tomto období majetková hodnota podniku rástla. Dynamika vývoja podniku v treťom období 2018/2017 môžeme hodnotiť negatívne, lebo vidíme pokles v majetkovej hodnote.

V prvom skúmanom období vzrástla hodnota majetku v roku 2016 o 28 %. Na raste sa podieľal v najväčšej miere rast hodnoty obežného majetku o rovných 88 %. Tento rast bol spôsobený najviac rastom dlhodobých pohľadávok o 21 428 525 EUR.

V druhom sledovanom období (2017/2016) došlo k nárastu celkového majetku o 1%. Tretie sledované obdobie priniesol pre podnik pokles hodnoty majetku o 1%, to bol spôsobené poklesom obežného majetku o 3%.

Vypočítané údaje sme zhrnuli v tabuľke č. 5, čo máme uvedené nižšie.

Tabuľka č.5: Horizontálna analýza majetku

Údaje	Index 18/17	Index 17/16	Index 16/15
SPOLU MAJETOK	0,99	1,01	1,28
Neobežný majetok	1,00	0,98	0,98
Dlhodobý nehmotný majetok súčet	0,00	4,89	0,16
Dlhodobý hmotný majetok súčet	1,01	0,98	0,98
Dlhodobý finančný majetok súčet	1,00	1,00	1,00
Obežný majetok	0,97	1,03	1,88
Zásoby súčet	1,14	1,00	1,18
Dlhodobé pohľadávky súčet	1,01	1,14	5,00
Krátkodobé pohľadávky súčet	1,18	0,83	1,37
Finančné účty	0,01	1,81	0,93
Časové rozlíšenie súčet	0,96	0,97	1,25

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe: <http://www.registeruz.sk/> (Tabuľka č. 3.)

Na základe vertikálnej analýzy sledujeme podiel jednotlivých položiek súvahy na majetku. Podiel neobežného majetku v analyzovanom období sa pohybuje v intervale od 50% do 67%, kým podiel obežného majetku v rozmedzí od 33% do 51%. Najväčšiu časť v neobežnom majetku tvorí dlhodobý hmotný majetok v každom roku. V obežnom majetku za sledované obdobie rokov 2015, 2016, 2017 a 2018 tvoria najväčšiu časť dlhodobé a krátkodobé pohľadávky.

Tabuľka č. 6: Vertikálna analýza majetku

Položka v %	2018	2017	2016	2015
SPOLU MAJETOK	100,00	100,00	100,00	100,00
Neobežný majetok	50,55	49,60	50,98	66,43
Dlhodobý nehmotný majetok súčet	-	0,01	0,00	0,01
Dlhodobý hmotný majetok súčet	40,16	39,35	40,65	53,22
Dlhodobý finančný majetok súčet	10,40	10,24	10,33	13,20
Obežný majetok	49,27	50,22	48,83	33,37
Zásoby súčet	2,47	2,13	2,14	2,32
Dlhodobé pohľadávky súčet	24,12	23,41	20,99	5,32
Krátkodobé pohľadávky súčet	22,61	18,82	22,43	21,23
Finančné účty	0,07	5,86	3,27	4,51
Časové rozlíšenie súčet	0,18	0,18	0,19	0,19

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe: <http://www.registeruz.sk/> (Tabuľka č. 3)

Nižšie uvedený graf nám dáva informácie o vlastných zdrojoch, ktoré podnik používal v predošlých rokoch. Základné imanie v spoločnosti sa nezmenilo, bol na úrovni 3 057 720 Eur v každom roku. Môžeme vidieť, že podnik sa mohol spoľahnúť pri

financovaní v najväčšej miere na výsledky hospodárenia minulých rokov, čo má v našom prípade rastúcu tendenciu. Vlastné zdroje sú tvorené ešte kapitálovým fondom, fondom zo zisku a výsledkom hospodárenia minulých rokov, pričom kapitálové fondy dosiahli hodnotu 17 834 404 Eur, a zákonný rezervný fond mal hodnotu 2 269 989 Eur v tomto období.

Graf č. 4: Vlastné zdroje podniku Metrans /Danubia/ a.s.

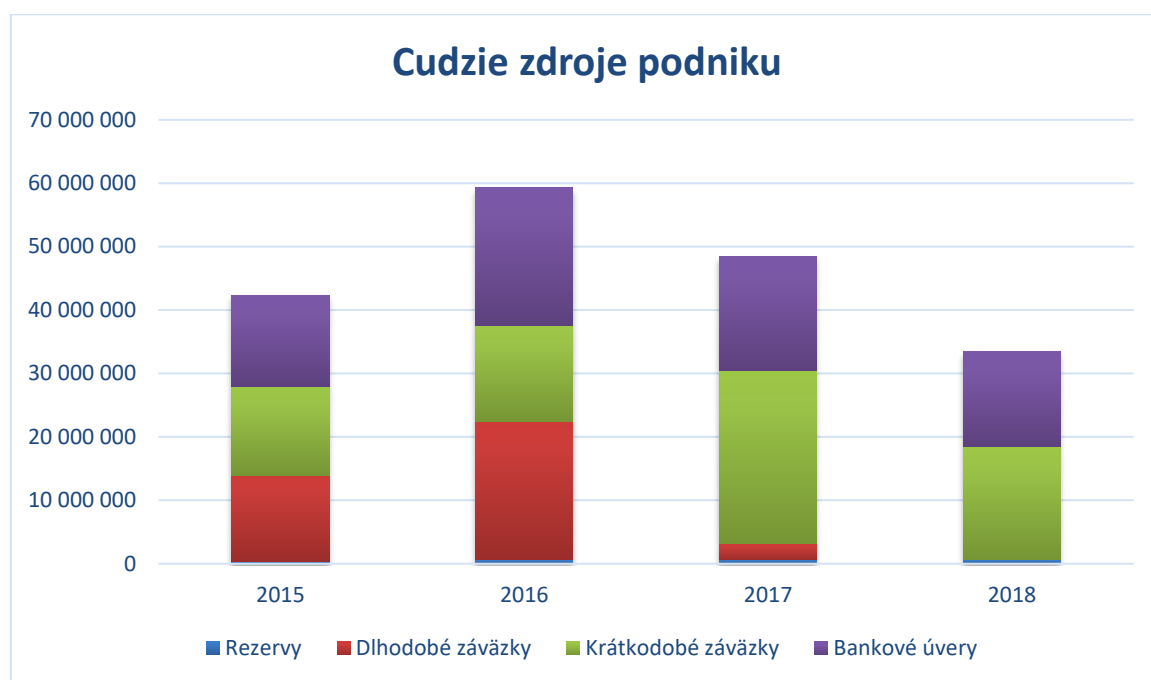

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe: <http://www.registeruz.sk>.

Medzi cudzie zdroje podniku patria rezervy, dlhodobé a krátkodobé záväzky a bankové úvery (bežné a dlhodobé). Na základe údajov z tabuľky č. 4 si môžeme všimnúť, že cudzí kapitál používa podnik v menšej miere ako vlastný.

Podiel jednotlivých cudzích zdrojov ukazujeme v grafe č. 5.

Graf č. 5: Cudzie zdroje podniku Metrans /Danubia/ a.s.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe: <http://www.registeruz.sk>.

V nasledujúcej časti sme analyzovali vlastné imanie a záväzky. Vertikálna analýza podáva obraz o percentuálnom podiele jednotlivých účtovných skupín voči celkovým záväzkom a vlastnému imaniu. Horizontálna analýza ukazuje medziročné zmeny v jednotlivých položkách.

Podiel vlastného imania v období 2015 a 2018 bol v rozmedzí 57 – 74 %, záväzky sa pohybovali v intervale 43 – 26 %. Najväčší podiel v rámci záväzkov majú krátkodobé záväzky a bankové úvery. Tieto údaje sme zhrnuli v tabuľke č. 7.

Tabuľka č. 7: Vertikálna analýza VI a záväzkov

Položka v %	2018	2017	2016	2015
SPOLU VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY	100	100	100	100
Vlastné imanie	73,56	62,31	53,48	57,49
Základné imanie	2,42	2,38	2,4	3,07
Kapitálové fondy	14,09	13,88	14	17,89
Fondy zo zisku	1,79	1,77	1,78	2,28
Výsledok hospodárenia minulých rokov	44,95	34,98	26,81	25,4
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení	10,32	9,31	8,48	8,85
Záväzky	26,44	37,69	46,52	42,51
Rezervy	0,54	0,52	0,57	0,41
Dlhodobé záväzky	0,04	1,96	17	13,55
Krátkodobé záväzky súčet	14	21,23	11,96	14,07
Bankové úvery	11,85	13,98	16,99	14,19

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe: <http://www.registeruz.sk//> (Tabuľka č. 4)

Horizontálna analýza nám ukazuje, že v prvom sledovanom období vlastné imanie a záväzky sa zvýšili o 28 % a v poslednom období znížili o 1 %. V rámci záväzkov zaznamenali najsilnejší pokles krátkodobé záväzky. Ďalšia tabuľka nám dáva obraz o týchto zmenách.

Tabuľka č. 8: Horizontálna analýza VI a Záväzkov

Údaje	Index 18/17	Index 17/16	Index 16/15
SPOLU VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY	0,99	1,01	1,28
Vlastné imanie	1,16	1,18	1,19
Základné imanie	1,00	1,00	1,00
Kapitálové fondy	1,00	1,00	1,00
Fondy zo zisku	1,00	1,00	1,00
Výsledok hospodárenia minulých rokov	1,27	1,32	1,35
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení	1,09	1,11	1,22
Záväzky	0,69	0,82	1,40
Rezervy	1,01	0,93	1,75
Dlhodobé záväzky	0,02	0,12	1,60
Krátkodobé záväzky súčet	0,65	1,79	1,09
Bankové úvery	0,84	0,83	1,50

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe: <http://www.registeruz.sk//> (Tabuľka č.4)

3.4. Výkaz ziskov a strát

Tabuľka č. 9: Výkaz ziskov a strát v zjednodušenej podobe

Údaje	2018	2017	2016	2015
Čistý obrat	159 996 599	149 435 447	139 471 956	127 704 656
Výnosy z hospodárskej činnosti	160 540 096	149 729 045	139 623 082	128 076 310
Tržby z predaja tovaru	279 380	330 033	249 292	218 317
Tržby z predaja služieb	159 120 318	149 307 128	138 809 681	127 535 069
Tržby z predaja DNM a DHM	381 210	107 271	85 174	172 672
Náklady na hospodársku činnosť	143 666 005	134 188 043	124 709 674	116 132 390
Odpisy	4 673 610	4 512 250	4 242 932	4 142 836
VH z hospodárskej činnosti	16 874 091	15 541 002	14 913 408	11 943 920
Pridaná hodnota	34 547 773	31 773 264	30 061 098	25 440 595
Výnosy z finančnej činnosti	470 972	451 357	251 395	53 807
Náklady na finančnú činnosť	646 616	726 670	719 198	591 446
VH z finančnej činnosti	-175 644	-275 313	-467 863	-537 639
VH za účtovné obdobie pred zdanením	16 698 477	15 265 689	14 445 605	11 406 281
VH za účtovné obdobie po zdanení	13 059 707	11 957 865	10 804 910	8 823 151

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe: <http://www.registeruz.sk//>

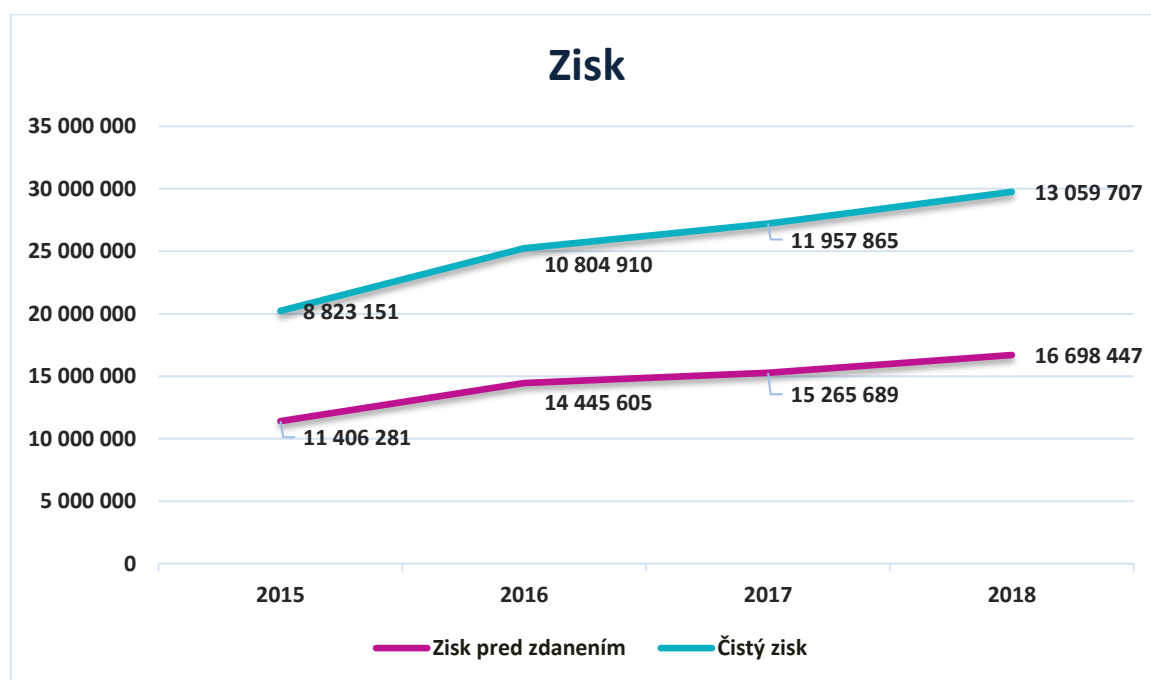
Na základe údajov Výkazu ziskov a strát, ktoré sme zhrnuli v tabuľke č. 9, môžeme hodnotiť spoločnosť pozitívne, dosahuje stále lepšie výsledky. Najväčšie tržby získal podnik z predaja služieb, ktorý mal hodnotu v poslednom sledovanom roku 159 120 318 Eur. Na druhej strane najviac vynakladá podnik na svoju hospodársku činnosť, v roku 2018 bol na úrovni 143 666 005 Eur. Náklad na hospodársku činnosť za rok 2018 tvoria 99,5 % z celkových nákladov.

Podnik používal z vlastných zdrojov financovania okrem zisku aj odpisy, ktoré zúčtoval medzi nákladmi. V roku 2018 odpisy mali hodnotu 4 673 610 Eur.

3.4.1. Analýza ziskovosti podniku

Nasledujúci graf zobrazuje vývoj zisku v sledovanom období pred zdanením a po zdanení.

Graf č. 6 : Vývoj zisku v rokoch 2015-2018

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe: <http://www.registeruz.sk//>

Za sledované obdobie nevykázal podnik negatívny výsledok hospodárenia. Na základe údajov môžeme konštatovať, že zisk mal v období 2015-2018 rastúcu tendenciu. Najnižší zisk mal podnik v roku 2015 vo výške 8 823 151 EUR. Spoločnosť Metrans /Danubia/, a.s. v roku 2018 zvýšila zisk o 9 % oproti roku 2017 na úrovni 13 059 707 EUR. Jednoznačne môžeme povedať, že podnik má stále lepšie výsledky hospodárenia.

3.5. Analýza pomerových ukazovateľov

3.5.1. Analýza zadlženosti

Tabuľka č. 10: Stupeň samofinancovania a stupeň zadlženosti

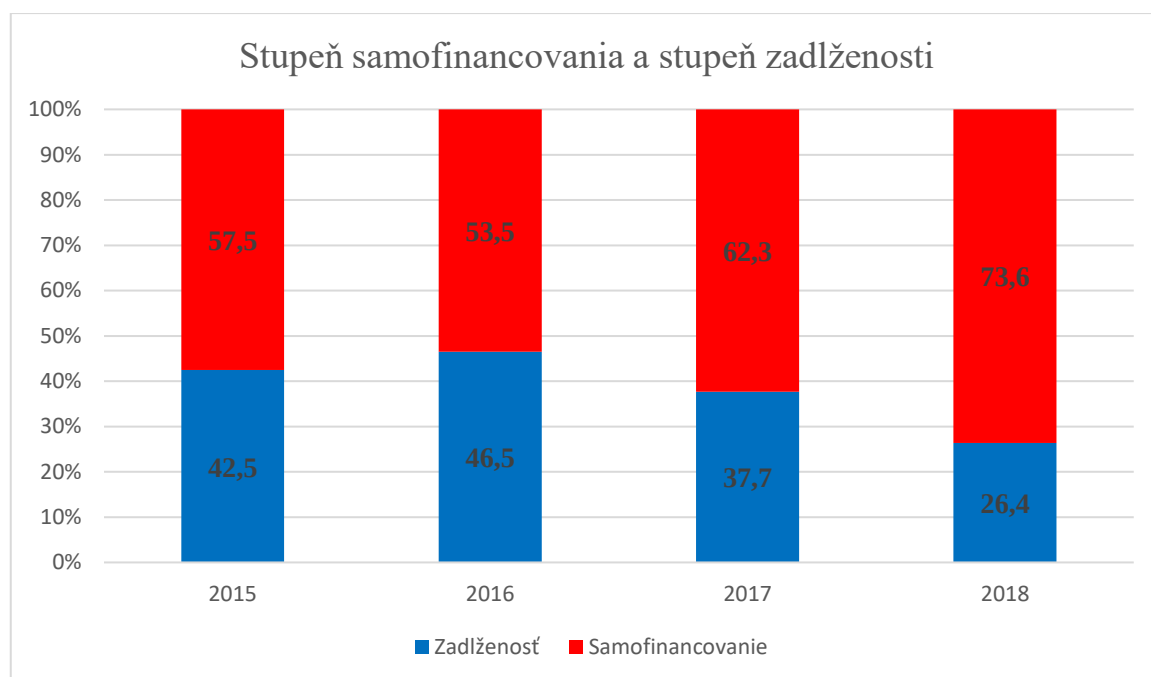
Údaje	2018	2017	2016	2015
Vlastný kapitál	93 128 084	80 068 377	68 110 512	57 305 603
Celkový kapitál	126 599 721	128 495 909	127 363 979	99 671 413
Cudzí kapitál	33 471 637	48 427 532	59 253 467	42 365 810
Výsledok zadlženosti	26,4	37,7	46,5	42,5
Výsledok samofinancovania	73,6	62,3	53,5	57,5
Finančná páka	0,36	0,60	0,87	0,74

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe: <http://www.registeruz.sk//>

Na základe zlatého bilančného pravidla stupeň zadlženosti podniku by nemala prekročiť 50%. V našom prípade toto pravidlo bolo splnené v každom roku.

Podiel cudzieho kapitálu na celkovom kapitále sa pohyboval v intervale 26,4 % - 46,5 %. Podnik je na tom veľmi dobre, mal by sa snažiť udržať tento podiel aj naďalej. Najvyšší podiel vlastného kapitálu celkovo dosiahol podnik v roku 2018, kedy jeho podiel bol 73,6 %. V posledných dvoch rokoch vidíme rast miery samofinancovania. Na druhej strane to spôsobí pokles podielu cudzieho kapitálu.

Graf č. 7: Stupeň samofinancovania a stupeň zadlženosti

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe: <http://www.registeruz.sk/>, (tabuľka č. 10)

Finančná páka podáva podiel medzi cudzím a vlastným kapitálom. Čím vyššia je hodnota finančnej páky, teda, keď je podiel cudzích zdrojov vyšší, tým väčšia finančná nestabilita hrozí podniku. Tento ukazovateľ sa pohyboval medzi hodnotami 0,36 – 0,87. Najvyššiu úroveň dosiahol v roku 2016, a to 0,87. Bol blízko k hodnote 1,00, vtedy by bola výška vlastného imania a cudzích zdrojov na financovanie podniku rovnaká. V rokoch 2017 a 2018 finančná páka klesla, z dôvodu, že podiel cudzích zdrojov sa znížil.

3.5.2. Analýza rentability

Ukazovatele rentability poskytujú informácie o výnosnosti podnikových aktivít. Ďalšia tabuľka preukazuje vývoj jednotlivých ukazovateľov rentability.

Tabuľka č. 11: Ukazovatele rentability

Rok	2018	2017	2016	2015
Návratnosť vlastného kapitálu (ROE)	14%	14,90%	15,90%	15,40%
Návratnosť aktív (ROA)	10,30%	9,30%	8,50%	8,90%
Návratnosť tržieb (ROS)	8,16%	8,00%	7,75%	6,91%
Návratnosť vloženého kapitálu (ROI)	10,66%	9,79%	8,94%	9,41%

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe: <http://www.registeruz.sk//>

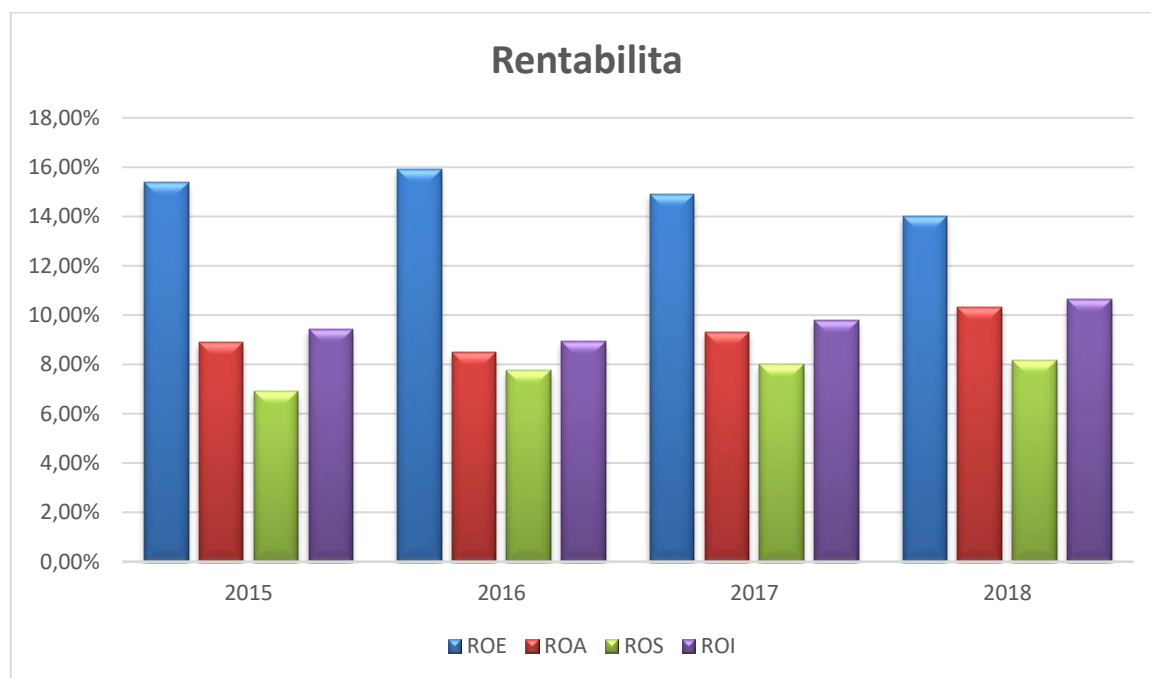
Vývoj rentability môžeme pozorovať na základe grafu č. 5, uvedenom nižšie. Ukazovateľ **ROE** predstavuje percentuálne vyjadrenie zisku, ktorý spoločnosť zarobila z 1 Eura vlastného imania. Návratnosť vlastného kapitálu mala klesajúcu tendenciu okrem roku 2016, vtedy rástol o 0,5% oproti roku 2015. V tomto roku mal najvyššiu výnosnosť vlastného kapitálu úroveň 15,90%, čo pre podnik znamená, že výnos z každých 100 Eur vlastného kapitálu predstavoval takmer 16 EUR. Rentabilita kapitálu sa v roku 2015 dostala na úroveň 15,40%. Za analyzované obdobie tento výsledok predstavuje druhú najvyššiu hodnotu. V roku 2017 tento výsledok klesal o 1% oproti roku 2016 a v ďalšom roku sa znížil na úroveň 14%, to znamená, že z každých 100 Eur vlastného kapitálu mal podnik 14 Eur.

Rentabilita aktív predstavuje percentuálne vyjadrenie zisku, ktorý spoločnosť zarobila z 1 Eura aktív. Výnosnosť aktív bol najvyšší v roku 2018, kedy sa rentabilita dostala na úroveň 10,30%. Na základe toho, môžeme konštatovať, že z každých 100 EUR celkových aktív dokázal podnik vyprodukovať viac ako 10 EUR zisku. Najnižšiu úroveň dosiahol v roku 2016, čo predstavuje 8,50%, čiže o 0,4% nižšiu ako v roku 2015. V roku 2017 zaznamenala výnosnosť aktív prudký rast na 9,30%.

Rentabilita tržieb vyjadruje percentuálny podiel VH na tržbách za predaj tovaru, výrobkov a služieb, teda % podiel zisku na 1 EURO tržieb. Podnik mal v sledovanom období pozitívne výsledky, hodnota ukazovateľa sa každoročne zvyšovala. Najvyššiu rentabilitu tržieb sme vypočítali v roku 2018, kedy hodnota stúpila na 8,16%. Každých 100 EUR tržieb prinášalo viac ako 8 EUR zisku.

Hodnota **návratnosti vloženého kapitálu** sa v sledovanom období pohybovali medzi 8,94% - 10,66%, čo znamená, že zo 100 EUR vloženého kapitálu dokázal podnik vygenerovať každoročne viac ako 8 EUR zisku.

Graf č. 8: Vývoj rentability

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe: <http://www.registeruz.sk/>

3.5.3. Analýza likvidity

Pod pojmom likvidita sa rozumie schopnosť majetku transformovať z danej podoby na peňažné prostriedky, pomocou ktorých môže podnik uhradiť svoje záväzky. Likvidnosť jednotlivých majetkových súčastí je rôzna. Najlikvidnejší je krátkodobý finančný majetok, teda peniaze a účty v bankách, takmer nelikvidný je napr. dlhodobý hmotný majetok.

V tabuľke č. 7 vidíme vývoj hodnoty likvidity v podniku v rokoch 2015 – 2018.

Tabuľka č. 12: Vývoj likvidity v sledovanom období

Vstupné údaje	2018	2017	2016	2015
Finančné účty	93 046	7 525 292	4 163 629	4 491 414
Krátkodobé záväzky	20 982 731	30 902 964	19 635 981	17 208 134
Pohľadávky	28 813 188	24 361 151	28 726 587	21 236 269
Zásoby	3 129 287	2 736 509	2 724 832	2 315 377
Pohotová likvidita	0,004	0,244	0,212	0,261
Bežná likvidita	1,378	1,032	1,675	1,495
Celková likvidita	1,527	1,120	1,814	1,630

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe: www.registeruz.sk

Ideálna hodnota pohotovej likvidity je od 0,9 do 1,1, to znamená, že firma má k dispozícii toľko platobných prostriedkov, koľko má okamžite splatných záväzkov.

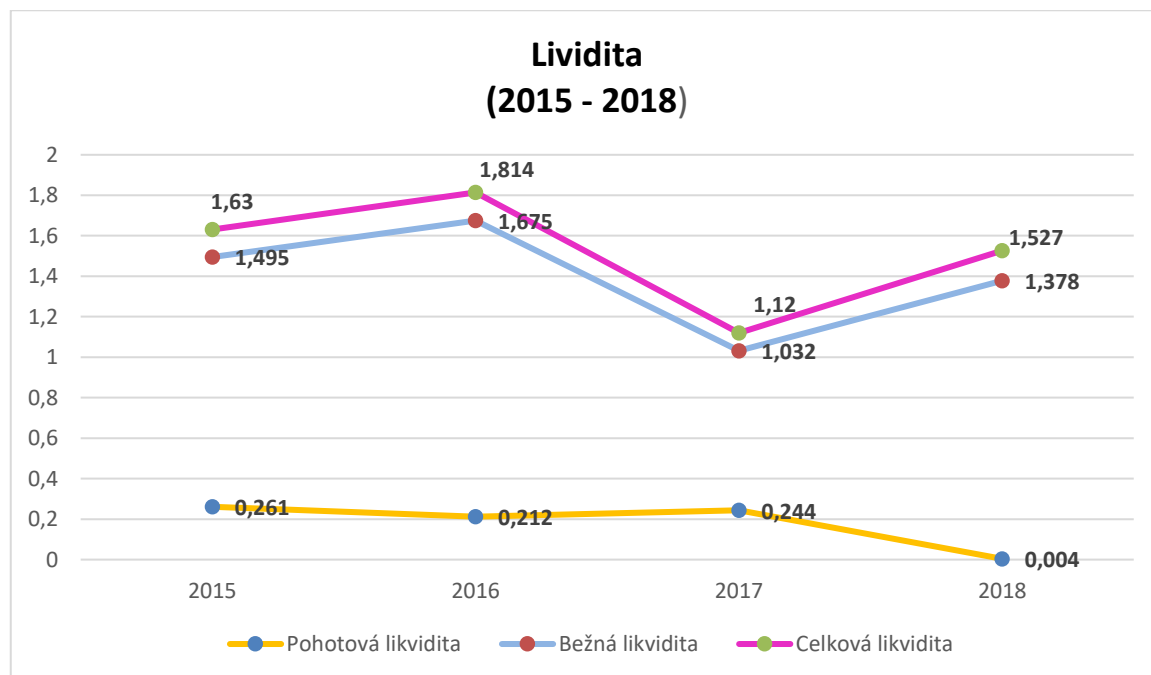
Pohotová likvidita sa v našom prípade pohyboval od 0,004 do 0,261. Môžeme vidieť, že podnik má narušenú schopnosť okamžite splatiť svoje záväzky, lebo ani v jednom roku nedosiahol optimálnu úroveň. Je to veľký mínus pre podnik, lebo objem okamžite voľných prostriedkov je oveľa menší ako objem krátkodobých cudzích zdrojov.

Pri bežnej likvidite za uspokojivú sa zvykne považovať hodnota v intervale 1,00 – 1,5. Ak hodnota ukazovateľ je 1,00, to predstavuje situáciu, keď podnik je ešte schopný vyrovnáť svoje dlhy bez predaja zásob. V analyzovanom období podnik v každom roku dosiahol ideálnu hodnotu tohto ukazovateľa, vždy mal hodnotu nad 1,00. Môžeme tieto roky hodnotiť pozitívne.

Celková likvidita podáva obraz o tom. Do akej výšky sú krátkodobé cudzie zdroje podniku kryté celkovým obežným majetkom. V podniku Metrans /Danubia/ a.s. sa hodnoty pohybovali v rozmedzí 1,120 – 1,814. Odporúčaná hodnota sa pohybuje v intervale 1,5 – 2,5. Najnižšiu hodnotu mal v roku 2017, na úrovni 1,032, čo by mohol pre podnik znamenať, že by ani po transformácii zásob na hotovosť nemal dostatok prostriedkov na vyplatenie svojich krátkodobých záväzkov. Pozitívnou správou pre podnik je, že v roku 2018 začala celková likvidita znova stúpať.

Graf č. 6 preukazuje vývoj likvidity spoločnosti Metrans /Danubia/ a.s.

Graf č. 9: Vývoj likvidity

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe tabuľky č. 7

3.5.4. Analýza aktivity

Tabuľka č. 13: Vývoj ukazovateľov aktivity

Údaje	2018	2017	2016	2015
Doba obratu zásob	7,14	6,68	7,13	6,62
Obrátka aktív	1,26	1,16	1,09	1,28
Doba obratu DHM/ využitie DHM	115,97/ 3,15	123,49/ 2,96	135,49/ 2,69	151,62/ 2,41
Doba obratu kapitálu	288,81	313,85	333,31	284,87

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe: <http://www.registeruz.sk/>

Výsledky ukazovateľa **doba obratu zásob** majú striedavú tendenciu. Najkratšie obdobie, ktoré uplynulo od nákupu tovaru k jeho predaju bolo v rokoch 2015 a 2017, vtedy potreboval podnik na dobu obratu zásob 7 dní. V rokoch 2016 a 2018 trvalo podniku predat' svoje zásoby 8 dní.

Obrátka aktív, ktorú sme vypočítali v jednotlivých rokoch sú pre spoločnosť pozitívne. Podarilo sa im v každom roku z jedného eura aktív vyprodukovať zisk. Táto hodnota mala byť vždy nad 1,00. Najslabší výsledok mal podnik v roku 2016, kedy sa majetok obrátil 1,09 krát, čo znamená že jedno euro aktív vyprodukovalo len zisk v hodnote 1,09 EUR. Najviac zisku získal podnik z aktíva v roku 2015, kedy mal 1,28 EUR zisku už jedného eura aktív. Výsledky v rokoch 2017 a 2018 začali rásť.

Na základe ukazovateľov **doba obratu DHM a využitia DHM** vidíme, že podnik využíval dlhodobý hmotný majetok efektívne. To spôsobilo pokles viazanosti DHM a rast využitia DHM. Počas 4 rokov doba obratu DHM z hodnoty 152 dní v roku 2015, klesla na hodnotu 116 dní v roku 2018. Využitie DHM bol na úrovni 2,41 v roku 2015 a stúpal na hodnotu 3,15 v poslednom skúmanom roku. Takže vidíme 30,71 % nárast toho ukazovateľa. Tento výsledok môžeme interpretovať z pohľadu podniku nasledovne: V roku 2015 na 1 euro DHM pripadalo 2,41 eura tržieb, kým v roku 2018 sa táto hodnota zvýšila na 3,15 eura tržieb na 1 euro DHM.

Pre podniky je dôležité, aby **doba obratu kapitálu** nebolo dlhšia ako 1 rok. Akciová spoločnosť, ktorú sme analyzovali, podmienku splnila, takže tržby boli vyššie ako investovaný kapitál. Doba obratu kapitálu trvala najdlhšie v roku 2016, kedy predstavovala 334 dní. Keď porovnávame túto hodnotu s hodnotou, ktorú sme dosiahli v poslednom analyzovanom roku, môžeme zistiť, že doba obratu kapitálu poklesla o 45 dní, teda je na úrovni 289 dní.

3.5.5. Zhrnutie výsledkov finančnej analýzy

Na základe metodiky práce, ako prvú sme urobili horizontálnu a vertikálnu analýzu súvahy za rok 2015, 2016, 2017, 2018. V prvej časti sme analyzovali majetok, a v druhej časti VI a záväzky.

Pomocou analýzy sme sa dostali k nasledovným záverom:

Podiel obežného a neobežného majetku bol takmer rovnaký v rokoch 2016, 2017 a 2018. Neobežný majetok tvoril väčšiu časť celkového majetku podniku v roku 2015, kedy predstavoval 66,43 %. Celkový neobežný majetok bol tvorený dlhodobým hmotným majetkom a dlhodobým finančným majetkom. Neobežný majetok a jeho zložky považujeme za aktívny majetok, to znamená, že od tohto závisí produktivita firmy.

Pri analýze VI a záväzkov sme dospeli k výsledku, že najväčší podiel na zdrojoch krytia majetku majú vlastné zdroje. V analyzovanom období sa podiel vlastných zdrojov pohyboval v priemere 62 %. Vyšší podiel vlastných zdrojov svedčí o tom, že podnik nie je zadlžený.

V ďalšej časti sme hodnotili výkaz ziskov a strát. Podľa analýzy štruktúru výnosov sme zistili, že výnosy pozostávajú z výnosov z hospodárskej činnosti a z výnosov z finančnej činnosti, pričom výnosy z finančnej činnosti majú väčší podiel. Najväčšie zastúpenie na výnosoch mali tržby z predaja služieb. Výnosy podniku majú rastúcu tendenciu, čo znamená pre podnik pozitívny vývoj. Zvyšovanie výnosov a znižovanie nákladov má za následok vyšší zisk. V našom prípade aj náklady mali rastúcu tendenciu, ale rástli v menšej miere ako výnosy, takže podnik z roku na rok vykazoval stále vyšší zisk. V roku 2018 podnik hospodáril zo ziskom vo výške 13 059 707 Eur.

Po tomto kroku nasledoval analýza pomerových ukazovateľov. Pri analýze rentability môžeme vidieť, že podnik počas celého sledovaného obdobia dosahoval kladné výsledky. Je to preukázané aj rastúcim ziskom.

Ukazovatele aktivity dosahujú pozitívne výsledky pre podnik. Aktíva každoročne produkovali zisk, doba obratu kapitálu nebola vyššia ako jeden rok. Vidíme pokles viazanosti DHM a rast využitia DHM.

Na základe analýzy likvidity sme dospeli k záveru, že sa podnik nachádza na hranici v týchto ukazovateľoch. To môže v budúcnosti spôsobiť, že bude mať narušenú schopnosť uhradiť svoje záväzky včas. Za tento stav môže hlavne vysoká hodnota krátkodobých záväzkov podniku, mal by ich znižovať ich včasným uhrádzaním. Ak by ďalej rástli

krátkodobé závazky, likvidita podniku by sa ďalej znižovala. Odporúčali by sme pre podnik začať plánovať likviditu, teda riadiť ho na základe finančného plánu.

Ukazovatele zadlženosti sa pohybovali v pozitívnych hodnotách. Podnik splnil podmienku zlatého bilančného pravidla, lebo jeho zadlženosť ani raz neprekročil úroveň 50%. Keby podnik ešte chcel zvyšovať hodnoty vlastných zdrojov, to by mohol dosiahnuť so zvýšením výsledku hospodárenia. To môže vykonať buď zvýšením majetku alebo znižovaním priamych nákladov, ale aj zvýšením cien tovarov a služieb. Vďaka rastúcemu zisku môže podnik investovať do obnovy svojho majetku alebo do rozširovania svojej podnikovej aktivity. Tiež môže podnik zo zisku financovať zlepšenie úrovne poskytovaných tovarov a služieb.

Záver

Ako sme na začiatku práce uviedli, podnik je základný prvok hospodárskeho systému, ktorý dlhodobo a s určitým rizikom, cieľavedome produkuje výrobky a poskytuje služby pre spoločnosť. Takže podniky sú nevyhnutnou súčasťou každej krajiny. Bez ohľadu na ich veľkosť, potrebujú nejaké finančné zdroje, aby mohli fungovať. Môžu použiť interné a externé zdroje na financovanie svojich potrieb.

Naša bakalárska práca podáva obraz o jednotlivých možnostiach podnikov získať finančný základ. Jeden z našich cieľov bolo charakterizovať jednotlivé formy financovania podniku. Tento cieľ sme splnili pomocou použitej domácej a zahraničnej literatúry. Po jednom sme charakterizovali jednotlivé formy financovania podnikateľských subjektov a tiež spôsoby ich využitia v podniku.

Ako základný cieľ sme stanovili finančne analyzovanie konkrétneho podniku, ktorý má názov Metrans /Danubia/ a.s. Pomocou údajov z výkazu ziskov a strát a zo súvahy sme analyzovali finančnú situáciu firmy. Aplikovali sme doteraz získané teoretické poznatky. Celkovo túto analýzu by sme chceli hodnotiť pozitívne. Skúmaný podnik má stabilnú finančnú situáciu. Výsledky sme zhrnuli na konci poslednej kapitoly.

Na konci môžeme konštatovať, že jednotlivé ciele práce sme splnili. Podávali sme teoretický základ k tejto problematike, a v analytickej časti sme aplikovali získané vedomosti na vybranom podniku.

Zoznam použitej literatúry

1. ALEXÝ, J. – SIVÁK, R. : *Podniková ekonomika*. Bratislava: IRIS, 2005. ISBN 80-89018-82-3.
2. BELANOVÁ, Katarína. *Alternatívne zdroje financovania a ich využívanie v podmienkach SR*. In BIATEC : odborný bankový časopis. - Bratislava : Národná banka Slovenska, 2013. ISSN 1335-0900, Marec 2013, roč. 21, č. 3, s. 12-16
3. BEŇOVÁ, E. a kol. *Financie a mena*. Bratislava: Iura Edition. 2007. 65-66.s. ISBN 978-80-8078-142-2.
4. BONDAREVA, Irina a TOMČÍK, Róbert. *Crowdfunding - nový spôsob ako financovať inovačné projekty*. MANEKO: manažment a ekonomika podniku = *journal of corporate management and economics*. Bratislava: Ústav manažmentu STU v Bratislave, 2014, 6(2), 178-188. ISSN 1338-5127.
5. FETISOVOVÁ, Elena et al. *Aktuálne problémy financií malých a stredných podnikov*. 1. vyd. Bratislava : Vydavateľstvo EKONÓM, 2012. 258 s. [16,892 AH]. ISBN 978-80-225-3366-9
6. HOLUB, Dušan a kol. – *Základy práva pre ekonómov*. Bratislava: Wolters Kluwer s.r.o., 2016. 176.s. ISBN 978-80-8168-513-2.
7. JÁNOŠOVÁ, Veronika. *Zdroje financovania podniku*. Bratislava : Vydavateľstvo EKONÓM, 2008. 131 s. ISBN 978-80-225-2447-6.
8. KOŠČO, T. – SZOVICS, P. – ŠEBO, A. – TÓTH, M. : *Podnikové financie*. SPU Nitra, 2006. s. 6. ISBN 80-8069-725-6.
9. MAJDÚCHOVÁ, Helena – NEUMANNOVÁ, Anna. *Podnik a podnikanie*. 2.vyd. Bratislava: Sprint 2 s.r.o., 2014. 7.s. ISBN 978-80-89710-04-1.
10. MAJDÚCHOVÁ, Helena – NEUMANNOVÁ, Anna. *Podnikové hospodárstvo pre manažérov*. 2.vyd. Bratislava: Wolters Kluwer s.r.o., 2015. 16.s. ISBN 978-80-8168-169-1.
11. MANDEL, K. – DARÁZS, L. *Franchise vállalkozás*. Vydavateľstvo: Magyar Franchise Szövetség_2011. 167 s. ISBN: 9789630815208.
12. SIVÁK, Rudolf – BELANOVÁ, Katarína – BOGNÁROVÁ JANČOVIČOVÁ, Kristína – *Financie podnikateľskej sféry*. Bratislava: SPRINT 2 s.r.o., 2015. 11-15.s. ISBN 978-80-89710-16-4.
13. SOBEKOVÁ MAJKOVÁ, Monika. *Ako financovať malé a stredné podniky*. Bratislava : Iura Edition, 2011. 228 s. Ekonomia. ISBN 978-80-8078-413-3.

14. SCHWARTZ, D. : *The future of finance (How private equity and venture capital will shape the global economy)*. 2010. John Wiley&Sons(Asia). Pte.Ltd. 222 s.
15. STRÁŽOVSKÁ, Helena et al. *Malé a stredné podnikanie : zmeny obsahu ekonomických nástrojov*. 1. vyd. Bratislava : Sprint 2, 2016. 323 s. Economics. ISBN 978-80-89710-21-8.
16. ŠEBO, A. *Podnikové financie*. Nitra: Slovenská poľnohospodárska univerzita. 2014. 178 s. ISBN 978 – 80 – 552 – 0603 – 5.
17. ŠLOSÁROVÁ, Anna a kolektív. *Účtovníctvo*. 2. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer s.r.o., 2016, 70.s. ISBN 978-80-8168-444-9.
18. VINCZEOVÁ, Miroslava - KRIŠTOFÍK, Peter. *Corporate finance*. Banská Bystrica : Matej Bel University, 2013. 133 s. Eruditio Mores Futurum. ISBN 978-80-557-0490-6.
19. VINCZEOVÁ, Miroslava. *Možnosti financovania malých a stredných podnikov z cudzích zdrojov*. vydanie. Banská Bystrica : Belianum, 2018. 162 s. Studia oeconomica, 59. ISBN 978-80-557-1418-9.
20. VLACHYNSKÝ, Karol et al. *Podnikové financie*. Bratislava : Iura Edition, 2009. 524 s. [33,16 AH]. Ekonómia. ISBN 978-80-8078-258-0.

Internetové zdroje

21. ČERNEGOVÁ, Anna. *Daňové odpisy majetku v roku 2018* .[online]. Bratislava: Podnikajte.sk, s. r. o., [cit.2018-09-30]. ISSN 1338-2187. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/3587/category/odpisy/article/danove-odpisy-majetku-2018.xhtml>.
22. EUROEKONÓM. *Typy úverov*. [online]. Bratislava: [cit.2019-02-10]. 2015. Dostupné na: <https://www.euroekonom.sk/financie/bankovnictvo-a-banky/typy-uverov/>
23. MIKULA, A. *6 úspešných slovenských podnikateľov radí, ako naštartovať svoj startup! Časť 4. – Ako slovenskí priekopníci v crowdfundingu dokázali získať peniaze pre svoj startup CulCharge*. [online]. 2014. [citované 2019-03-20]. Dostupné na: <<http://www.startupers.sk/6-uspesnych-slovenskych-podnikatelov-radi-akonastartovat-svoj-startup-cast-4-ako-slovenski-priekopnici-v-crowdfundingu-dokazaliziskat-peniaze-pre-svoj-startup-culcharge>.

24. *Interné zdroje financovania podniku*. Bratislava. 2015. Dostupné na: <https://www.euroekonom.sk/interne-zdroje-financovania-podniku/>.
25. KLUB PODNIKATEĽSKÝCH ANJELOV SLOVENSKA: *Podnikanie pod krídlami anjela*. [online]. [cit.2019-03-01]. 2015. Dostupné na: <https://businessangels.sk/others/podnikanie-pod-kridlami-anjela.pdf>
26. METRANS /Danubia/, a.s. (*Historický názov: Slovenský kontajnerový servis, a.s.*). Dostupné na: <https://finstat.sk/36380032>
27. *Účtovná závierka spoločnosti Metrans /Danubia/ a.s.* Dostupné na: <http://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/financialreport/show/6623139>.
28. SBA. *Využívanie externých foriem financovania MSP*. [online]. 2017. [citované 2019-03-20]. Dostupné na: http://www.sbagency.sk/sites/default/files/vyuzivanie_externych_foriem_financovania_msp.pdf.
29. SBA. *SPRIEVODCA INICIATÍVAMI NA PODPORU MALÝCH A STREDNÝCH PODNIKOV* 2018. [online]. 2018. [cit.2019-03-20]. Dostupné na: http://www.sbagency.sk/sites/default/files/sprievodca_iniciativami_2018_final.pdf
30. SENEŠI, Norbert. *Ktorý majetok je možné daňovo odpisovať*. [online]. Bratislava: Podnikajte.sk, s. r. o., [cit.2018-09-30]. ISSN 1338-2187. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/dane-a-uctovnictvo/c/3220/category/odpisy/article/danove-odpisovanie-majetku.xhtml>
31. SENEŠI, Norbert. *Rozdelenie zisku a vysporiadanie straty*. [online]. Bratislava: Podnikajte.sk, s. r. o., [cit.2019-01-10]. ISSN 1338-2187. Dostupné na: <https://www.podnikajte.sk/uctovnictvo/rozdelenie-zisku-straty>.
32. Slovak Business Agency: *Porovnanie podmienok podnikania MSP v krajinách strednej Európy*. [online]. [cit.2019-03-01]. 2018. Dostupné na: http://www.sbagency.sk/sites/default/files/porovnanie_podmienok_podnikania_msp_v_krajinach_strednej_europy.pdf.
33. Schwienbacher, A. and Larralde, B., *Crowdfunding of Small Entrepreneurial Ventures. Handbook Of Entrepreneurial Finance*, Oxford University Press, Forthcoming. [online]. 2010. Available at: <http://papers.ssrn.com/abstract=1699183>.
34. *Zákon číslo 513/1991 Z.z, § 2, ods. 1. Obchodný zákonník*. Dostupné na: <https://www.lewik.org/term/5022/podnikanie-obchodny-zakonnik/>.
35. *Zákon číslo 595/2003 Z.z*, Dostupné na: <https://www.profesia.sk/kariera-v-kocke/legislativa/595-2003/22-odpisy-hmotneho-majetku-a/>.